

Taxa postală plătită în num. No. 224713/929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop

10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjszabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bányási zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Dl Rámásetter Róbert

BUDAPEST

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Buceuresti szerkesztő Hát-szegei Ernő, Strada Matei Milo 5.

Kedd, 1934. szept. 18.

5695. ÉV. XVII. ÉVF. TISRI 9. 209. SZÁM.

Három más intézkedést

A kormány az utóbbi időben tulontul jól dolgozik.

A legutóbbi minisztertanácson egyszerre három határozatot is hozott. Egyik szimpatikusabb, mint a másik.

Fenntartják az ostromállapotot, fenntartják a cenzurát és leépítik a tisztviselőket.

Ígazán el lehet mondani, hogy a kormány sem az időt, sem a fáradságot nem sajnálja, hogy boldoggá tegye az országot.

Gazdaságilag nem megy a legjobban a dolgunk, de széles Európában egy országban sincs ma kolbászból a kerítés és talán az összes országok közül még Romániában a legjobb a helyzet. Azt sem lehet tagadni, hogy a kormány dicséretes erőfeszítéseket tesz a helyzet konszolidálására és a krízis enyhítésére.

De minek az ostromállapot és a cenzura?

Nincs nálunk olyan állapot, hogy a destruktív elemekkel szemben ne volna elegendő a törvények ereje és a bíróságok ítélete és szükség volna kivételes intézkedésekre.

Ami pedig a tisztviselők leépítését jelent, az egész kampány nem egyéb, mint játék a szavakkal. Ha végre is hajtják, nem az a tisztviselő kerülne az uccára, aki főlegesen hanem az, akinek nincs profekciója.

Ezt a három intézkedést tehát jó volna felcserélni három másikkal.

Szeretnénk egyszer egy olyan liberális kormányt látni, ahol nincs ostromállapot és nincsen cenzura.

Meg kellene egyszer próbálni. A nemzeti parasztpárt is megpróbálta és mégsem dőlt össze a világ.

Egész biztos, hogy ma sem dőlné össze.

Az új európai probléma

Új casus belli ragyogott fel Európa békéjének alkonyodó égén.

Ezek a remek diplomáciai sakkmozgások mindig eredményeznek valamit: még egy háborus veszélyt.

Ez az újabb nehéz dió, amelyet fej kellene törnie az olasz-francia diplomácia diótörőjének: Jugoszlávia.

Az új szlav állam 15 éve diplomáciai csatározásokat folytat háborus fegyvertársával, Olszországgal.

Ez a harc mindmáig együtt folyt a régi, most már megbukott fronton. Jugoszlávia a kisanth és Franciaország vonalán haladt, Olszországot az ellenkező oldalon.

Most aztán közbejött a nagy változás: Mussolininek kölcsön kell és határkiigazítás Afrikában.

Kibékült tehát Franciaországgal. Jugoszlávia alól kihúzták a diplomáciai bázist.

Egyelőre nagy zavarok keletkeztek tehát. Az új európai frontban most Jugoszlávia foglalta el Olszországot szerepét.

De míg Olszországot kifejezetten Magyarország mellett és annak követeléseire érdekében kardoskodott, addig Jugoszlávia aligha vállalta ezt a szerepet.

Könnyű volt ezt, azt mondja, megtenni Olszországnak, mert neki nincsenek közös és vitatott értékű határai Magyarországgal.

Igy hát újra baj van Középeurópában, bármennyire is igyekeztek rendes útra terelni a diplomáciát.

A jugoszláv kérdés rövidesen a legfontosabb problémája lesz Európának.

Akkor már sok ilyen „legfontosabb” probléma lesz.

Például: osztrák kérdés, német kérdés, magyar kérdés, stb., stb.

Míg aztán valahol ki nem robban ez a sok kérdés, hogy újra vérfürdő borítsa el ezt a kipusztításra váró, előregedő kontinenst.

Az egész országban megnyitott az iskolaév

Buceuresti-Bukarest, szeptember 17. Ma reggel az egész országban megnyitották az új iskolaévet. Istentisztelet után kiosztották a könyvtárakat. Színájában a Poisor-kasélyban az uralkodó és dr. Anghelescu közoktatásiügyi miniszter jelenlétében megnyitották Mihály vajdának és társainak 3 liceumj osztályának kurzusait.

Nae Popescu leköszö a Román Akadémia tagja vezette az istentiszteletet és megnyitó beszédet tartott. Felszólalt még a közoktatásiügyi miniszter is, aki eredményes munkát kívánt a tanulóknak. Az ünnepély után az uralkodó ebédre magánál tartotta a minisztert és a tanári kart.

A kormány hivatalos lapja cáfolja az ország egészségi állapotáról terjesztett rémhíreket

Buceuresti-Bukarest, szeptember 17. A Vitorul jelent: Bizonyos idő óta egyes apokban riasztó hírek jelennek meg az ország egészségügyi helyzetéről. Kiváncsultunk egy szerencsétlen balcséből, ami az egész világon megtörténik és különböző betegségek adatait nagyítva megriasztják a világot, hogy India helyzetében vagyunk. Olyan túlzás ez, amely nem használ senkinek. Tífusz és skarlátmegbetegedések mindenütt előfordulnak és bizonyos hónapokban egyes betegségek, mint a skarlát is, nagyobb mértékben keletkeznek, mint más

kor. A tüdővész éppúgy pusztít nálunk, mint mindenütt, de e téren is a különböző szérumok általánosságra tétele láthatóan csökkenti a bajt. Heves küzdelem folyik a szifilis ellen is, e tekintetben is jobban állunk, mint azelőtt, amikor a vérhaj kezelése még nem volt általános. Így mindent megtesznek, amit emberileg lehetséges és nem helyes az egész világot megriasztani a mi katasztrófális állapotainkról szóló hírekkel, amikor ezek nem is felelnek meg az igazságnak.

Cihoski tábornok súlyos incidense a Skoda-bizottsággal

Holnap tárgyalják a megvesztegetett őrmester és a Pomponiu ezredes által megindított rágalmozási pert

Buceuresti-Bukarest, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) A Skoda-bizottság ma reggeli ülésén Dimitriu elnök felolvassa Cihoski tábornok levelét, aki kéri kihallgatását a bizottság első ülésén, amiért mára be is idézték. Rövid vita keletkezik Calinescu és Alexandrii között a jelentésük felett, amelyek már befejezést kellett volna nyernének, majd bevezetik Cihoskit. Ioanid kéri, hogy többé ne engedjék meg a tanuknak, hogy expozékat, valóságos beszédeket tartsanak a bizottság előtt hanem csak a feltett kérdésekre adjanak feleletet.

Calinescu kéri, hogy Cihoskit engedjék beszélni. Cihoski szintén ezen a véleményen van.

Dimitriu elnök felhívja a tábornokot, hogy egyelőre szorítkozzon a kérdésekre.

Cihoski: Elnök ur, ez a feltételek védekezési jogom megvonását jelentené!

Dimitriu: Tábornok ur, nincsen megengedve, hogy akik tanuként vannak beidézve, diktálják egy bizottságnak, hogyan vezesse a munkálatait. Mi egy vizsgálóbizottságot képezzünk.

Ioanid is beleszólt: Tábornok ur nem engedhetünk meg hasonló hangnemet és nem fogadhatjuk el a tanuk megjegyzéseit. Mi mindig objektívek voltunk.

Cihoski: Bizonyítani fogom, hogy az objektivitás hiányzott!

Dimitriu elnök erőlyesen tiltakozik e kijelentés ellen és felfüggeszti az ülést. Az ülés újból megnyitása után Gafencu interveniál és kéri, hogy Cihoski, mint volt hadügyminiszter elmondhassa expo-

zóját. Hogyha azonban a tárgytól eltér, félbe lehessen szakítani.

A bizottság hozzájárul a javaslatához, de előbb 2-3 kérdést intéznek a tábornokhoz az árak ügyében. Kb. háromnegyedórás időt adnak a tábornoknak expozéja megtartására, miután Dimitriu kéri Cihoskit, tekintse meg nem történetnek az incidenst.

Buceuresti-Bukarest, szeptember 17. Tegnap este 7.30 órakor Maniu Gyula a fővárosba érkezett. A brassói állomáson Popoviei Mihály látogatta meg, akivel rövid beszélgetést folytatott. Maniu ma tanuvalomást tesz a hadbíróóság előtt Albisor jegyző ügyében. Holnap pedig szintén tanuként szerepel Pomponiu ezredesnek Vasiliu-Cluj ügyvéd ellen indított rágalmozási perében. A Dimineața értesülése szerint, Maniu ezen kívül el van határozva, hogy megjelenjen ismét a Skoda-bizottság előtt és megadja az összes felvilágosításokat. Ma Mihalache is visszatér a fővárosba és találkozik Maniuval.

Buceuresti-Bukarest, szeptember 17. Holnap tárgyalja a törvényszék Pomponiu ezredesnek Vasiliu-Cluj ügyvéd ellen indított rágalmozási perét, amelyben Maniu Gyula mint a hamisítással kapcsolatos Albisor-perbe is be van idézve tanuként. Maniu tegnap este a fővárosba érkezett és lehetséges, hogy a Skoda-bizottság előtt is újból megjelenjen. Maniu egyébként a hét végéig marad a fővárosban és találkozni fog a nemzeti parasztpárt vezető embereivel.

VILAG TÖRKE

A háboru és az ellenszere

A nagy bombavető repülőgép, amelyet, mint a háborus éjszakák borzalmás harci eszközét ismer a közvélemény, rövidesen tehetetlenné válik a sokféle védekezési eszközzel szemben, amelyeket a bombavetőket ellen fejtettek. Az angliai Hendonban Jack Savage hatalmas fényzórót konstruált, mely valósággal forradalmasítja a háborus védekezés technikáját. Angliában a harci repülőgép óriási fejlődési fokokon ment át. A Tury-készülék 50-60 kilométerrel gyorsította meg óránként a gépeket, de ugyanakkor az elhárító ágyúk is tökéletesítették hordóképeségüket. Az óriási magassághoz való repülés szükségessége tehát fokozódott, tökéletesítése szorult a gyors le szállás lehetősége is, mely a bombavető repülőgépeknek a célját, hogy pontosan eltalálja a célváros, vagy épületet, valószínűsíti meg.

Hadászati körökben egyre jobban kihangsúlyozódik az a szükségesség, hogy a bombázás legfontosabb eszköze a repülőgép legyen, ezt azonban csak a repülőgép fokozott teherbíró képességével lehet megoldani. Ebben az esetben a repülőgép másfajta bombázásokat is végezhet, mint amint az világháboruban végezt. Elképzelhető, hogy a repülőgép hatalmas dimenziójú épületeket, vagy harci eszközöket romboljon szét — például egy hadihajót — 250 kiló súlyu bombával, amely pontosan eltalálja a célját. Akik tanulmányozták annak a lehetőségét, hogy mi-ként lehet a repülőgépet a nehéztüzérség helyébe felhasználni, megállapították, hogy ezer, de legalább ötszáz kiló súlyu bombákat lehet felszerelni a repülőgépekre. Mndezideig azonban még nem építettek olyan gépet, amelyet ilyen súlyosan lehetett volna megterhelni, hogy ugyanakkor a gyorsasági és magassági feltételeknek is megfeleljen.

A legnagyobb bombavetőrepülőgép, amelyet ebből a célból építettek, a Caproni 30 B., mely 8500 kiló súlyt vihet, de csak 200 kilométeres sebességgel és csak 5000 méter magasságban. Ez a gép azonban könnyű zsákmányává lehet gyors és súlytalan megfigyelőgépeknek, a fényzóróknak és az ágyúknak. Repülőtorpedó ugyanis még nem sikerült feltalálni és nincs olyan repülőgép, mely gyorsan és biztosan tudna védekezni a fényzórók, ágyúk és többi repülőgépek ellen. E célból válik szükségessé a gyors bombavetőrepülőgép megépítése. Ez hallatlanul drága, de azért szakértői körökben biznak benne, hogy végül mégis sikerülni fog.

A Siderstrand, a nagy bombavető repülőgép például, 224 kilométert tesz meg óránként és 8000 méter magasságba emelkedhetik, de mihaszna, ha csak 1090 kiló súlyt bír el. Emellett a Siderstrandnak csak két motorja van. Az Angliában most készülő bombavető gépeket négy motorral szerelik fel, mely lényegesen megerősíti és teherbíróképességüket fokozza.

Nagybritánia lassas-lassan hatalmas katonai apparátussá növi ki magát és olyan repülőmonstrumokat épít, melyeket „a leghasznosabban” lehet majd felhasználni a jövő háborújában. A repülőgépeknek azonban nagy ellensége van: a modern fényzóró mely rendkívüli távolságokra a tudomány és eddigi állása szerint elképzelhetetlen fénymennységet lövell ki magából. Lá-

AD
alja
OL
son.
s drogériában.
scu elnökléte
és 14-én tar
A bizottság
összes napi-
többek között
vetszégbe vajó
mot, a kisebb-
ga ügyeit és a
gal való kap-
épszövetségbe
állandó bi-
hogy a három
sa mellett fog
ot illeti, az ál-
tekintti, mint
a béke fenn-
kivánja, hogy
videbb időn
sekkel kapcsola-
bbra is fenn-
magatartását;
na volt számta
boi évek tanács
rdéseknél hang
ottsága, hogy
tájtes szabad-
st, azon lesz,
egítse gazdasá-
ervezze az ösz-
együttműködé-
késég esetén a
éget nyújt a
ben.
nek politikája
rágos kapcsola
nélkül az ösz-
tellet állapítja
zeledést, amely
gy a kisanthant
minden szem-
közedelet lét-
afazott Olszor-
Zita exereszár
l, ahol a nyarat
glumbá. Ottó
meg anyját Olsz
hogy nemsokára
a pármái Bour
zik ki a kinstá-
ában. Washing-
kai kinstári bi-
zteti ki a pénz-
sal foglalkozó
A kurzus látoga-
ségek vámőrei
rülnek kiképzés
mada s a szövet-
alkalmazottai
tettek.
nyarországi utja-
l Aeroclub ang-
l 14 repülőgép
budapest felé star
bűlök gépeiken a
gnak látogatni.
ra, Lillafüredre
és Lapkiadó Rt.
baron L. Pop 10.
77.
rat

suk, miyen efajta védőeszközei vannak a repülőátadásnak:

A Jack Savage által készített fényszóró 300 ezer gyertyafény erősségű fénysugarat bocsát ki és a kísérletek folyamán 5300 méter magasságban ismert már fel repülőgépeket. A fényszórók sugarai különböző színekből vannak összetéve, melyek könnyen felismerhetővé teszik a sugárkévébe került anyagokat. A szárazföldi katonai térképeknek ezzel már megvan a légi konkurenciája is. A repülőgép, amelyet a fényszóró által kibocsátott sugarak négyzöge befog, nem tudja, milyen irányba haladjon, hogy kimeneküljön az izzó fényforrásból.

Abban a pillanatban amikor a repülőgépet felfedezik, a szárazföldi elhárító csoportok haljlatlan gyorsasággal számitják ki a repülőgép magasságát, formáját és irányát, amelyeket azonnal továbbítanak a nehéztűzvédelmi állomásokra. A repülőgépet könnyű megtalálni a felhők fölött, mert a fényszóró rendkívül nagy felületen bocsátja ki a fényt és emellett a hangfelfogó készülékek is könnyen felismerik az éjszakai madarakat.

Mégis nemcsak a fényszóró az egyedüli eszköze a repülőgépek elleni harcoknak. Most folynak kísérletek olyan kímálható fegyver előállítására mely egy kiskaliberű ágyut rendkívül lövéképes séggel látta el. A kérdés rendkívül nehéz. Természetesen repülőgépről van szó, melynek gyorsaságát nem szabad feláldoznia teherbíró képességéért. Tehát olyan módot kell találni hogy ez az ágyu amely könnyű súlyú lenne, elhelyezhető legyen a repülőgépben. Az ágyu csöve minden irányban forgatható volna a lövedékek pedig nagy kezdő sebességet kell kapnia és nagy távolságra kell hatnia.

A jövő háborúja a repülőgép számára nagy „működési” teret nyújt. Milijós városokat lehet pusztítani egy délután, óriási embertömegeket lemészárolni a harcmezőket percek alatt lehet elárasztani a legfantasztikusabb összetételű bombák szilánkaival. A katonai technika szünet nélkül egyre több és egyre veszedelmesebb eszközt talál ki a repülőgép fejlesztésére és erősítésére.

A jövő háborúja? Miért is gondolunk messzi idők perspektíváira, miért is elmélkedünk azon, hogy egy-két év múlva, vagy csak tíz év múlva jön a háboru, amikor a múlt évben a leszerelés konferencia tanácskozásai során a japán hadak a felkelő nap távolkeleti országában naponta rohamozták meg a kínai csapatokat. Ezek haltak meg naponta, városokat dultak fel és nem lehet tudni, hogy nem-e jött el az ideje hogy újra kirobbanjon az 1914-18-as vérfürdő.

Minden technikai előkészület és tökéletesítés tehát nem más, mint preventív intézkedések a következő nagy mézárásra, ami, ha nem kezdődik meg holnap, holnapután biztosan bekövetkezhetik.

Ady összes verseinek könyvnapkiadása. A magyar könyvnapnak egyik legnagyobb szenzációja Ady Endre összes verseinek propaganda kiadása. Ady Endre költői örök és hatalmas értékéhez képest gyenge és erőtlén minden magasztalás. A Magyar Könyvnapra megjelent új Ady-kiadás 544 oldalon, pompás kiállításban az Athenaeum gyönyörű kiviteli kiadásában fehér papíron, díszvásznonkötésben a Könyvnapra 120 lejtért, utána 150 lejtért kerül forgalomba minden könyvkereskedésben. Kiadóhivatalunkban vagy Lepage-nál Cluj.

Ingyen iskola-

könyv-író- és rajzser-

LEPAGE-nál. Menjen és kérje!

Lázár Illés kuriáján, a gyulafalvi véres dráma nyomában

Az egész ország részvéte mellett temették el a szerencsétlen áldozatokat

Gyulafalva, szeptember hó 17. (Az Uj Kelet tud.) Csak a falu nem bír napirendre térni az események fölött. Még most is is, a véres dráma harmadnapján, amíg huszonkilenc reverenda cseletről a kiterített halott mellett, részletek fölött és ösztönöz sajnálják Sándort, a „domnisor”-t akivel ilyen kegyetlen játékot üzött a sors.

A szertartás hossza nyulik. Unatkozna az urak és körülmények. Mindenki itt van, aki számíthat valamit Máramarosban. Híjába szeretik Illést s ez az alkalom se regszemlének se utolsó... Csak már lehetne gyujtani egy cigarettára... Tudod három órától szól a gyászjelentés, annyi időm sem volt, hogy megebédeljek... No végre, valaki int a sirató asszonyoknak s megindul a hatalmas menet a gyulafalvi templom felé, hogy annak arnyékában helyezték örök nyugalomra a falu tragikusvégű nagyasszonyát.

A gránát — tizenhatév mulva robban

Megszólaltatjuk a szemtanukat és megpróbáljuk rekonstruálni a szörnyű drámát. Lássuk, mi történt az elmult esztendőben a gyulafalvi Lázár-kurián.

— Csendes ember volt Sándor — mondja Gavril, a szomszéd paraszt — azóta ismerem, hogy a világra jött. A háboruban önként jelentkezett, sokáig volt a fronton, s amikor hazajött, alig tizenöt esztendő korában, hozott magával néhány gránátot. Az egyiket kibontotta, hogy mutogassa a cselédségnek s felrobbant a kezében. Elvesztette felszemet és megnyomorította a kezét is. Azóta se volt rendben többé.

— Csütörtök reggel jár jelentkezett nála a zavarodottság. Testvérbátyja, dr. Lázár László, volt prefektus, bement Szigetre, hogy intézkedjen kórházba szállítása miatt. De nem kerülhetett rá a sor, mert 10 óra körül rájött a roham, kiszaladt a házból és egy parasztságos után vette magát, aki véletlenül arna ment a mezőre, apró gyermekkel karján és szoknyája mellett négyesztendős kislányával. Sándor szemei vérből forogtak és azt kiáltotta az asszonyknak, hogy álljon meg, mert le akarja gyilkolni. Az asszony a csecsemővel a karján átugrott a kerítésen, a négyesztendős kislány pedig beszaladt az udvaromba...

A szörnyű dráma színhelyén

A szomszéd paraszt itt elérékenyedik. Hogy pont az ő udvarában kellett ennek megtörténnie. Hogy pont az ő kaszája került a téboly hatalmába, hogy eszköz legyen két ártatlan élet kioltásában...

A paraszt a földre mutat: **Itt haltak meg.** Felásta az udvart és elhordatta a sok alvadott vért, mert nem bírt aludni a szomszédságában. Lemosatta a szekere, melynek küllőin roncsolta szét az örült egy négyesztendős kislány agyát. Jöttek a szomszédok és elvégezték ezt a munkát, pománaból, mert Gavril nem bírt semmihez hozzányulni. Most már csak a véres kaszanyél van meg, a fészter alján, hogy mutogassa a kíváncsiságotoknak.

— A domnisor — mondja Gavril — hamar végzett a kislánnyal. Senki sem volt itthon, nem volt aki megakadályozza. Amikor meglátta az édesanyját, aki utánaszökött, nehogy kárt csináljon, lekasztotta a kaszát a csütről és miközben az édesanyja rimádkodott, hogy nyugodjon meg, egyetlen metszéssel átszelte derék-

ben. Azonnal kiszenvedett. Ekkor a kislányt rátette az édesanyja halott tetemére, szája a szájon, hogy a véres ajkak eszékolózzanak. Leölt még néhány macskát is, ezeket rá tette, majd rájuk borította a kapufélfát, s ordítani kezdett, hogy jöjjen az egész falu, mert ő most mindenkit meg fog gyilkolni.

Az őrzöngö pusztítás

Lázár Sándor hazament és pusztítani kezdett a gazdasági udvarban. Leszurta a lovat, az ökröt, keresztült hasított a bika hátán és feláldozta az ördögnek, a házban ösztört mindent, kihordta a kályhakat, majd vasvillát ragadott, hogy végezzen az egész faluval.

Közben összegyűlt a falu népe. Csendörök is jöttek és megállottak a kapuban. Száraz idő volt, fújt a szél. Sándornak gyengéje a tűz, ha most magára gyujtja a házat, menthetetlenül elpusztul az egész falu.

Ártalmatlanná kellett tenni az őrzöngö embert, de nem akadt a 80 ember között senki, aki erre vállalkozott volna. Sándor erős, behemót, örült és vasvilla van nála, egyedül van a házban, ki mer benyitni abba a házba...

Fehér Juon bement, Sándor látta, hogy közeledik, elébe ment, rásujtott a vállával, az ütést félig kivédte és kezdődött egy szörnyű bírók az örült és a megmenet között.

Fehér Juon megbotlasztotta és torkonragadta, ekkor a többiek segítségére siettek és megkötözték a vérengző embert, akik később, amikor megérkezett bátyja, dr. Lázár Illés, beszállították a szigeti emegógyintézetbe.

Máramaros megye demonstrál a temetésén

Máramaros megye demonstrál a szombati délutáni temetésén.

Fennállása óta nem látott ennyi embert egyszerre együtt ez a falu. Minden falu elküldte delegációját. A szerencsétlenség híre elment a megye minden elrejtett zugába és jöttek a parasztok a havasokan innen és tulról, sokan másfélpót is gyalogoltak, hogy megszoríthassák nagy fájdalomukban Lile és Vasile kezeit és mondassanak egy vigasztaló szót.

S eljöttek a máramarosi papok, hogy celebráljanak, s eljöttek a tanítók és a jegyzők és a pereceptorok és a megye központjából a törvényeszek, a prefektus, a pénzügyigazgatóság és mindenki.

Eljöttek Lázár Ilie, a máramarosi néptribun politikai ellenfelei is. Egy napra megfellekkeztek Máramarosban haragról és ellentétéről és egy öreg matróna kopersója fölött megnyíltak a szívek...

A gyulafalvi kuriára még mindig érkeznek táviratok. Azok fejezik ki részvéteket, akik nem jöhettek el a szombati délutáni temetésre.

A „badaconyi remete” volt az első között, aki „hüségese fegyvertársának” megszorította a kezét. Vajda Sándor „nászfiának” gondolál, akik háromszor hívott a párta és minden erkölcsi elégtételt ajánlott fel... Megemlékeznek a tábornokok Lázár Illésről, a hősről, aki orosz fogságban szervezte meg a román légiót és elsőnek tüzte fel a csernovici városházára a román trikolorot. Vigasztaló szavakat kap a román parlament volt kvesztora, a hüségese barát, az arany

A nő a változás korában

Egy tapasztalt nőorvos megfigyelése) és gyakorlati tanácsai.

Írta: Földes Lajos dr. főorvos.

25 ábrával ára: Lei 78

A FIATAL ANYA

Orvosj tanácsok fiatal asszonyoknak.

Ára: Lei 78

Ez a gazdagon illusztrált könyv tartalmasza mindazt, amit a fiatal anyának szülés előtt és után, valamint a csecsemő ápolásáról tudnia kell.

Írta: Földes Lajos dr. főorvos.

Egészséges és beteg nőknek egyaránt fontos!

A női betegségekről

Megelőzés, védekezés, gyógyítás.

Ára: Lei 102.

Élelbevágó könyvek

asszonyok és anyák részére

LEPAGE-nál Cluj

ISKOLÁSOK ÖRÖME - SZÜLŐK ELŐNYE - LEPAGE

A gyulafalvi véres dráma szerencsétlenségében — szerencse volt, hogy megfellekkeztek az őrzöngö embert és ezzel gátat vetettek egy olyan vérfürdőnek, melynek arányai katasztrófálison sujtathatták volna az egész falut

Dehát mégis ki az oka annak, hogy ez így megtörténhetett?

A háboru, mely gránátot adott a tizennyolc éves gyermekber kezébe. S ha mulasztás terheli a családot, amiért nem tették ártalmatlanná már esztendővel reggel, amikor a roham első szíptomái jelentkeztek nála, a 74 esztendő matróna, a Lázár fivérek édesanyjának életével fizették meg ezt az esetleges mulasztást, amit Sándor internálásával kapcsolatosan elkövettek.

— Lázár Sándor — mondotta kérdésünkre dr. Ilie László, a máramarosszigeti emegógyintézet igazgató-főorvosa — csendes beteg volt. Eddig nyolc ízben volt kezelés alatt intézetünkben. Időszakonként, eddig mindig tavasszal, szokott meg bomlani idegrendszere és ilyenkor pár hétig kezeltük. Ha egészséges volt, szőlő szorgalmas volt. Az ő betegségeinek egyebként sem kísérő tünete a vérengzés, betegségeinek ezt az újabb változatát a vizsgálat és kezelés során fogjuk megállapítani.

száju szónok, a nemzeti parasztpárt egész vezérkara kondolál, csupa volt excellenciások...

Miközben a gyászmenet megy a gyulafalvi templom felé, s a domb alján száll fel a fémjénfűst. Sugatag felől fáradtan jön a hegyen keresztül a posta kézbesítő. Dringend-táviratot hoz.

A gyulafalvi véres dráma híre eljutott Vacaresti-ig és Vacaresti előkelő lakója, a félkaru Bruno Zeletzky meghatódtott szavakban kondoleál barátjának, akik orvul megtámadták, véresre vertek miatta s aki ma is a jogerős ítélet után, kifogástalan gentlemannak tartja őt, a vacaresti rabot...

Sulyos megpróbáltatásokon ment keresztül dr. Lázár Illés, a népszerű máramarosi politikus.

Egy bátyja, szeniális ember, nagyjövendő teológus, neuraszténiába esett és Rómában, a vatikáni palota harmadik emeletéről levetette magát.

Egy öccse szénagyűjtés idején kiment a mezőre és nyomaveszett. Soha semmit nem tudtak meg róla.

Sándor öccsét gránát hibbantotta meg és rohamában édesanyját mészárolta le.

A szombati délutáni temetésén demonstrál Máramaros dr. Lázár Illés mellett, a legmóltóbb módon juttatta vele szemben részvétét kifejezésre.

Hadd lássa dr. Lázár Illés: — Nincs egyedül, se örömben, se bánatában.

Schön Dezső

Vicki Baum: Az utojsó tánc. Vicki Baumnak, a világhírű írónőnek talán legszébb regénye. Könnyű keringővel indult, melyet egy vézna kislány, a regény későbbi ragyogó hősnője lejt holmi zárt körü előadásán. A könnyű, röpködő keringő forgásából azonban egyre vadabb iramba csap át Ina Raffay, szédítő és megejtő táncai egy bukdácsoló, hol melysébe süllyedő, hol ragyogó magasságokba emelkedő pályát kísérek végig. Vicki Baum: Az utolsó tánc című könyve az Athenaeum kétpengős regénysorozatában jelent meg Lányi Viktor művészi fordításában. Egyenként 3-400 oldal, fehér papíron, egészvásznonkötésben 60 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál Cluj. Kérje a 36 kötetes sorozat teljes jegyzékét.

Pol Titul Va

Bucuresti-Bukarest kor Titulescu nemre egy napját szabaddá vételelesen nem kelé vacsorán sem részvecia barátjával az egyik elegáns lokálj ves megépetésben. asztaltól Elvira Popmazásu h'eres párisz kedett fel, odament és hazafias mosollyal illusztr's küügymin

Mután Elvira Pop tok legnagyobb sajná bucsuzott s visszánkük k's iróniával hatulcsunak, hogy van...

— Téved, ha ezt mert mit tagadj! appealom! ha hiszilyok sokkal szebbnönök elképzelvek. esetet, amely pár meg velem: Párisz tam a Rap'don, A fiatal angol hölgy franciául beszélten képzelték hogy andegyszer csak hallónszól a más'khoz: — Nézd, milyen nek, hogy álmodni. A másik igenölég hozzáette: — Ritkán láttam c'át. Mjntegy negyedd első leány váratlan — És mindennek nagyon szimpatikus M're a másik: — Igazad van. L'kivülj ember. — Mikor ezeket kivettem a cigarett megkínáltam őket hogy van val'am' az a nőket, ez az, amineveznek. És ez az

Két sz A nemzeti parasz sági ülésén történt. Az üléssteremben vannak felállva a méltóságok. A két szemet néz egymá idöböl való am' nem ékelődött sem. A végrehajtóból val a szovátisták. Va'ida méltósokra k Virg'l Solomon Maniu szobrának, ni, Hatieabnu Em mon felé mutatva. — Látjákok lát hibás azért, hogy A tréfán sokat

Maniu személyi beszéltek az emu tes az és, hogy a ga elrendelte a ge a címen, hogy M' külön gárdára, m' arra, hogy Maniu rákerül a sor.

Önne Természet és tá

A legnagyobb élet biztos egészség és ének utmutatója. BUCSANYI GYUL orvos — a modern módok úttörője és des orvosi gyakorlat alapján írta meg nyájunk legnélk adóját.

120 Lei Vidékre p

Politikai intimitások Titulescuról, Maniuról, Vaidáról, Iorgáról...

Bucuresti-Bukarest, szeptember 17. Amikor Titulescu nemrég Párizsban járt és egy napját szabadabb tevéte — miután kivételesen nem kellett egyetlen hivatalos vacsorán sem résztvennie — néhány francia barátjával az Avenue de l'Opera egyik elegáns lokáljába ment el. Itt kedves megbeszélésben vett részt, az egyik asztaltól Elvira Popescu, a román származású híres párizsi színművésznő emelkedett fel, odament Titulescu asztalához és hazafias mosollyal üdvözölte hazájának illusztris külügyminiszterét.

Titulescu sex appealja

Miután Elvira Popescu, a francia barátok legnagyobb sajnálkozása közepette elbucsuzott s visszament asztalához egyikük és iróniával hangjában gratulált Titulescunak, hogy milyen sex appealja van...

— Téved, ha ezt trónikusán mondja, mert mit tagadjam valóban van sex appealom, ha hiszik, ha nem. Az asszonyok sokkal szebbnek tartanak, mint azt önmaguk elképzelhetik. El fogok mondani egy esetet, amely pár héttel ezelőtt történt meg velem: Párizs és Genf között utaztam a Rapídon. A fülkémbe kivélem két fiatal angol hölgy utazott. Miután én franciául beszéltem utjársammal, el is képzelték, hogy angolul is tudhatnék. És egyszer csak hallom, amint az egyik odaszól a másikhoz:

— Nézd, milyen pofája van ennek! Félek, hogy álmodni fogok róla éjszakára!

A másik igenlően intett a fejével, majd hozzátette:

— Ritkán láttam egy ilyen csuf franciát.

Mintegy negyedóra telt el, amikor az első lány váratlanul így szólt:

— És mindennek dacára van valami nagyon szimpatikus az arcában.

Mire a másik:

— Igazad van. Látszik, hogy egy rendkívül ember.

Mikor ezeket a szavakat hallottam, kivettem a cigarettatárcámot és angolul megkínáltam őket... Láthatják tehát, hogy van valami az arcomban, ami vonzza a nőket, ez az, amit vonzó csunyaságnak neveznek. És ez az én sex appealom.

Két szobor farkasszemet néz

A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsági ülésén történt.

Az üléssternben egymással szemben vannak felállva Maniu és Vaida bronzmellszobrai. A két szobor merev farkasszemet néz egymással. Ez még abból az időből való, amikor kettőjük közé még nem ékelődött semmilyen árnyék.

A végrehajtóbizottság ülése alkalmával a szavattisták Maniu, a vaidisták Vaida mellszobra köré csoportosultak.

Virgil Solomon dr. nekítámaszkodik Maniu szobrának, mire az elkezdett inogni, Hatieabnu Emil sem volt rest, Solomon felé mutatva így kiáltott:

— Látjátok, látjátok, most már ki a hibás azért, hogy Maniu meginog.

A tréfán sokat nevettek.

„Traiscă!”

Maniu személyi gárdájáról elég sokat beszéltek az elmúlt napok során. Ismeretes az is, hogy a párt végrehajtóbizottsága elrendelte a gárda feloszlását azon a címen, hogy Maniunak nincs szüksége külön gárdára, miután az egész párt kész arra, hogy Maniut bármikor megvédjék, ha rákerül a sor.

Önnek írták Természetes gyógymód és táplálkozás

A legnagyobb életbölcesség könyve — a biztos egészség és magas életkor elnyerésének útmutatója.

BUCSANYI GYULA dr., eu. tanácsos, főorvos — a modern természetes gyógy. módok uttörője és mestere — négy évtizedes orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írta meg élet e főművét, mindnyájunk legnépszerűbb tanácsadója.

120 Lei LEPAGE-nál Cluj Vidékre postán utánvétellel.

Azt csak kevesen tudják, hogy a gárda tagjai titkos jellel köszöntötték egymást, úgy mint a szabadkőművesek vagy Isten tudja milyen titkos szervezet tagjai. A Maniu-gárda tagjai három ujj felemelésével köszöntötték egymást, miközben így szóltak: „Éljen” (hej!). Megjegyezni kívánjuk, hogy mindannak, aminek valamelyike van Maniuhoz, úgy ennek a köszöntésnek sincs semmi, de semmi köze mindahhoz, ami hitlerista.

Utóvégre Hitlerek is az olaszoktól esnek el ez a köszöntés. Az olaszok azt mondják: La lala, a hitleristák: heil, a Maniu-gárdisták: traiscă. Mi is velük mondjuk: Éljen! A vicces más a doog-

ban: a gárdisták nem tüntetnek köszöntés formájukkal, önmaguknak akarták megtartani. A párt végrehajtóbizottsági ülésén néhány maniuista a főbejártnál állott, amikor megérkezett Vaida Voivod. Tiszteletteljesen hajoltak meg előtte, mire Vaida ravaszul mosolyogva felmellte három ujját és jókedvűen kiáltotta feléjük: Éljen!

A Maniu-gárdisták egy másodpercig szóhoz sem tudtak jutni a meglepetéstől, de utána amikor magukhoz tértek vissza, nozták a köszöntést s egyszerre kórusban kiáltották Vaida felé:

— Éljen!

Ezuttal talán még őszinte is volt az üdvözlés.

A lapok már hirdetik Iorga politikai pamfletjének rövides megjelenését, amelynek a következő lesz a címe: „A Maniu-legenda vége”.

Azt mondják, hogy Maniu válaszlíni szándékosk s válaszána a következő címet adja: „Iorga végének legendája”.

Edwin Samuel Bukarestben és Varsóban

A palesztinai kormány bevándorlási osztályának alfőnöke a Palesztina Hivatalokat és a hachsára-telepeket kereste fel

Cluj-Kolozsvár, szeptember 17. Ismeretes, hogy Edwin Samuel, sir Herbert Samuel fiát, az angol kormány néhány hónappal ezelőtt a palesztinai kormány bevándorlási osztályának alfőnökévé nevezte ki. Edwin Samuel apjával együtt került ki Palesztinába még 1920-ban, mint fiatal fiu. Apja akkor Palesztina főkörmányzója volt, a fiatal Edwin pedig, akit magával ragadott a chaluciu romantikája, a pionírok sorai közé állt és néhány hónapon keresztül utépítő munkásként dolgozott. Később a palesztinai kormány szolgálatába lépett és rövidesen Galilea kormányzója lett, míg legutóbb a kormány bevándorlási osztály alfőnökévé nevezte ki.

Edwin Samuel komolyan veszi feladatát és mint a palesztinai angol kormány hivatalnoká utra kelt Kelet Európába,

hogy a palesztinai bevándorlásban érdekelt chaluciu-szervezetek munkáját a helyszínen tanulmányozza. Első állomása Bukarest volt, ahonnan Varsóba utazott tovább. Mindkét helyen az angol követ kíséretében látogatta meg a Palesztina-hivatalokat, inspicálta a chachsara telepeket, konferenciákat tartott az összes chaluciu-szervezetek vezetőivel, instrukciókat adott az angol konzulátusoknak, végül látogatást tett a hitközségnél és a nevesebb zsidó intézményeknél.

Edwin Samuel látogatása cionista körökben igen jó impressziókat keltett, mert számolnak azzal, hogy a Jewish Agency certifikát követeléseit hathatós módon fogja alátámasztani az a tapasztalat, melyet a bevándorlási osztály alfőnöke a zsidó tömegek kivándorlási szükségletéről a helyszínen szerzett.

ROYAL MOZGÓ

Ma, kedden új kettős műsor. Két film egy helyéért. Földszint 20, balkon 15 lej.

I. Ég a cirkusz

Világszláger. Először Kolozsvárt. Premierfilm.

II. Kairói kaland

Operettszláger. A főszerepekben: WILLY FRITSCH, RENATA MÜLLER

Megkezdték Marosvásárhelyen az adóhivatali visszaélések főtárgyalását

Hogyan folyt a „kettős könyvelés” a marosvásárhelyi adóhivatalban

TARGUMURES, szeptember 17. (Az Uj Kelet munkatársától.) Ma kezdődött meg óriási érdeklődés mellett a marosvásárhelyi törvényszék újból megindult ügyrendjében, az első nagy bünyügy főtárgyalása, amely zsufolásig megtöltötte a marosvásárhelyi büntető tanács tárgyaló termét.

A vádlottak padján nyolc adóhivatali tisztviselő ül. A kíméletlen és sokszor békés polgári egzisztenciákat megsemmisítő állami adógépezet nyolc csavarja. Ez a nyolc tisztviselő a majd nem száz oldalra terjedő ügyészégi vádirat szerint az utóbbi évek folyamán felelőtlen gazdálkodást üzött a marosvásárhelyi adóhivatalnál és a büntető törvénykönyv okirathamisításra és sikkasztásra vonatkozó összes paragrafusait kimerítették üzelmekkel.

A marosvásárhelyi adóhivatal nyolc tisztviselője éveken keresztül kettős könyvelést vezetett. De nem a szó törvényes értelmében.

Ez a jól szervezett társaság nem azokat az összegeket vezette be a beinkasozált adóhátralékok fejében a marosvásárhelyi adóhivatal könyveibe, ame-

lyek az egyes ügyfelektől befolytak, hanem azoknál sokkal kisebbeket, míg a nyugtakon az eredeti összegek szerepeltek.

Ezekkel az üzemekkel, kétszeres okirathamisítást és sikkasztást követtek el a marosvásárhelyi monstre-bünyügy vádlottai, akik a fennmaradó és bünyös uton szerzett összegeken békésen megosztokdakt.

Éveken keresztül szabadon garázdálkodhattak a marosvásárhelyi amugy is agyonnyomort adóalanyok rovására a marosvásárhelyi adóbanditák, mert nem volt, ki ellenőrizze őket.

A két marosvásárhelyi pénzügyigazgató állandó éjben volt egymással és minden tevékenységük abban merült ki, hogy a pénzügyminisztériumnál, de a bünyügyi hatóságoknál is egymást denuncióalták.

Ha a két marosvásárhelyi pénzügyigazgató, a hasonló Muresánok nem veszték volna össze és így az ügyükben a helyszíntre kiszállott bukaresti pénzügyi inspektorok nem vizsgálták volna meg egyidejűleg, a marosvásárhelyi adóhivatal és pénzügyigazgatóság

Lakása

berendezésének

megvételénél le-
gyen ÓVATOS!!

Áldozzon
többet, de
vegyen jót!

Székely & Réti

BUTORGYÁR Rt.-től Targu-Mures.
Fiókok: BUCURESTI—BRASOV

amugy is zavaros és zilált pénzügyi ügymenetét, akkor a marosvásárhelyi adóhivatal panama-sorozatára esetleg még hosszú ideig nem derült volna fény.

Igy azonban hónapokig tartó és aprólékos bünyügyi vizsgálat után, amelynek folyamán többszáz adóalanyt kihallgattak, a marosvásárhelyi adóügyi vizsgálószék fény derült és a bünyösökre végre a törvényszék elé kerülhettek.

A marosvásárhelyi ügyészszék vádirata szerint az elsikkasztott összegek meghaladják a négyszázezer lejt.

A per vádlottjai közül a vizsgálat beindítása óta Szántó Elek és Iconariu Miklós adóhivatali tisztviselők vannak csak letartóztatásban, mert a törvényszék minden egyes esetben elutasította szabadlábrahelyezési kérelmeiket, míg a többi vádlottak Pető Pál, Cozou Dumitru és társai szabadlában adhatják elő védekezésüket.

Egy hónappal ezelőtt ki volt már tűzve a marosvásárhelyi adópanama első főtárgyalása, amelyre a megidézett 122 tanu közül azonban csak 60 tanu jelent meg.

A vádlottak közül viszont Cozou Péter nem jelent meg, aki ismeretlen helyre távozott.

A törvényszék akkor elrendelte a hiányzó vádlott és a tanu elővezetését és a tárgyalást szeptember 17-re halasztotta el.

Ma kezdődött meg újból a tárgyalás amely érthető érdeklődést kelt a városban főleg azért is, mert félt, hogy az egyed adóalanyok hiányára mutakozó elsikkasztott összegek visszafizetését az egyes adóalanyokra vetik ki az igazságügyi hatóságok.

Ez viszont a marosvásárhelyi adóalanyok megsemmisülését idézné elő.

Bencczel Béla

— Roshasana-istenisztelet a rádióban. Varsóból jelentik: A lengyel rádió a roshasana-isteniszteletet, amelyre a Flumacka uccai nagytemplomban adtak elő, közvetítette az észak s délamerikai beadóknak számára. Az éneket Gerson Sirota, a világ híru kántor szolgáltatta. A lengyel rádió igazgatója sürgöny útján köszönte meg a gyönyörű éneket amit Amerikában a tömeges százezrek hallgattak végig nagy élvezettel.

Hogyan éljen a gyomor- és bélbajos ember?

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Szerzője az ismert budapesti főorvos: Dr. Lukács Pál

Ára: 78 lej.
LEPAGE-nál Cluj

Postán utánvétellel.

SPORT

A bukaresti CFR legyőzte a Venust, a Kinizsi a Ripensiat, a Gloria CFR a Crisanat

A Romania bentmaradt a Nemzeti Bajnokságban

Cluj-Kolozsvár, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság harmadik fordulójára három hatalmas meglepetést hozott: A bukaresti CFR szomban megérdemelten legyőzte a tavalyi bajnok Venust, amelynek ebben az évadban ez első veresége, az állandóan fejlődő Kinizsi minimális gólaránnyal ráver: a Ripensia rá és végül a Crisana oroszánbarlang-jából kimozdultva Aradon szenvedett súlyos vereséget. Az Universitatea városi veresége, tekintve a csapat tartalékos voltát és az egygólós különbséget — hűzelgő az egyetemi csapatra. Részletek:

CFR—Venus 3:2 (2:2). Bucuresti-Bukarest, szeptember 17. Sepi Silviu temesvári bró vezetése mellett találkozott szombaton a két bukaresti csapat. A mérkőzés az első féldőben 2:2 arányban végződött. A második féldőben a Venus sokat támad, támadásait azonban a vasutas csapat, védelme biztosan hárítja el. Végül is a CFR-nek sikerül egy szép akcióból a győztes gólt is megszerezni. A gólokat Atija (2) és Barbu, illetve Volodea és Petea lökték. A Venus vereségének Sfera hihetetlenül gyenge szereplése az oka.

NAC—Universitatea 1:0 (0:0). Oradea-Nagyvárad, szeptember 17. A legjobb játékosait nélkülözni kénytelen egyetemi csapat minimális vereséget szenvedett Nagyváradon. A győztes gólt a második féldő 36 percében Glanczmann Reális korneréből Bartha (!) fejelte. Az egyetemi csapatot melegen ünnepelték Nagyváradon. Biró Tunea, Karánsebes.

Gloria CFR—Crisana 4:2 (2:0). Biró Kiss Kálmán Szatmár. Pompás játékkal, négy góllal győzött a Gloria a városi csapat ellen, míg a Crisana csak eggyel válaszolt, a második öngólból esett. A gólokat Barbu (3) és Dobra, illetve Varjas (öngól) és Máté lökték.

Kinizsi—Ripensia 6:5 (3:2). Timisoara, Temesvár, szeptember 17. A hihetetlen lelkesedéssel játszó Kinizsi már 3:0-ra vezetett, amikor a Ripensia egyenlítő, Ujabb offenzíva után a Kinizsi 6:3-ra javít, majd a Ripensia ellentámadása újabb két gólt hoz. A gólokat Zelenák I (3), Zelenák II (2) és Gráf, illetve Dobai (3) és Bindea (2) lökték, Biró Pálfe Arad.

Juventus—AMTE 3:1 (1:1). Bucuresti, Bukarest, szeptember 17. A Juventusnak nem volt nehéz dolga az aradi munkáscsapattal, amely az idén gyenge formát mutat. Eldöntetlen féldő után a második féldőben a Juventus biztosan szerzi meg a győzelmet. Góllövők Palmer (2) és Barlea, illetve Geró.

Belföldi eredmények

Romania—TAC 1:1 (1:1). Sibiu-Nagyszeben, szeptember 17. A Romania—TAC negyedik osztályozó mérkőzése ezután sem hozott változást a két csapat viszonyában. Minthogy a kolozsvári együttes kétgólos előnnyel indul, és ezt megtartotta, bentmaradt a Nemzeti Bajnokságban. Hacsak újabb fordulat nem lesz az ügyben, mert a TAC ismét övölt, a többiek főzött azért is, mert a mérkőzést nem Temesváron játszották. Az első féldő lebiljenselően szép játékokat hozott. Mindkét csapat nyugodtan és fairen küzdött. A vezető gólt Coborzan beadásából Pop lötte, míg a TAC részéről Somogyi egyenlített. A második féldőben Pop arca boxolta Zarkoczi, ez viszonytalan, mire a TAC és Romania szurkolói berontották a pályára, ahol parázs verekedés támadt aminek a csendőrség és rendőrség gyors közbelépése vetett véget. Az incidens után a játék képe teljesen megváltozott. Emberremenő durva játék következett, amelyből mindkét csapat kivette részét. A mérkőzést Tica Ilescu bukaresti bíró a lehetőségekhez képest jól vezette.

Brassó, Gloria—Ivria 1:0 (0:0). IAR—Sparta 6:0 (2:0). Brasovia—Olimpia 3:0. Bukarest, Unirea Tricolor—Makab 3:3 (2:1). A bukaresti zsidó csapat eldöntetlen eredményre, tekintve a Nemzeti Bajnokságban játszó Unirea Tricolor játékerejét, elismeréseméltó.

Nagybányai. Phoenix—Olimpia CFR (Szatmár) 5:3 (2:1).

Temesvár. Herta—Frejdorf 4:2 (2:0). Rapid—ZsSE 2:1 (1:1). Iisa—Venus 5:1 (2:0). Román Kupa mérkőzés. Politechnika—Progresul 5:3 (2:1). Szatmár, Barkochba—ZsSE 1:0 (1:0). Marosvásárhely, MTE—MSE 4:2 (2:1). Arad, Soimel—Transilvania 2:0 (1:0). Olimpia—Juventus 6:1 (2:0). Beszterce, Ceramia—Dacia Dicsőszenmárton 4:1 (3:0). Szinerváralja, Törökvs Szatmár—Seini 2:1 (2:0), bajnok. Gyulafehérvár, Unirea—Katonai kombinált 7:1 (5:1). Nagykároly, Victoria—Kolping 5:0 (2:0), bajnok.

Külföldi eredmények

Budapest, Ferencváros—Kispest 3:1 (2:1). Budaörs—Attila 5:1 (3:1). Ujpest—Somogy 10:0 (6:0). Szegeden Hungária—Szeged FC 2:0 (1:0). Soroksáron Soroksár—III. ker. 3:1 (1:1).

Róma, Lazio—Boeska 8:1 (4:1). A WAC-ot 7:0-ra verő római csapat délamérika játékosokkal felelőseve duva, belmenős játékokkal lépte le a debreceni csapatot.

Bécsi bajnoki eredmények. Vienna—Rapid 0:0, Wacker—Favoriten 3:0, WAC—Hakoah 3:1, FC Wien—FAC 3:1.

A német- finn atlétikai versenyt 106.5:96.5 arányban a németek nyerték.

A lehetetlen pályaviszonyok miatt gyenge eredményeket hozott az országos ifjúsági atlétikai bajnokság versenye

Cluj-Kolozsvár, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap bonyolították le Kolozsváron a KAC rendezésében az országos ifjúsági atlétikai bajnokság versenyeit, amelyek az elhanyagolt pályán csak mérsékelt eredményeket hoztak.

100 m. 1. Temu KAC 11.6 mp. 2. Dejenar KAC 11.7 mp. 3. Lupan TAC 11.7 mp. 200 m. 1. Dejenar KAC 24.1 mp. 2. Temu KAC 24.3 mp. 3. Ungor, Rapid Temesvár 24.5 mp.

400 m. Beran TAC 54.6 mp. 2. Bodonyi KAC 55.2 mp. 3. Radulescu CFR Bukarest 58.6 mp.

800 m. 1. Wehrich KAC 2 p. 05.2 mp. 2. Necula Viforul Dacia 2 p. 07 mp. 3. Beran TAC 2 p. 10 mp.

Díszkosztetés. 1. Domsa KAC 31.92 m. 2. Shusster KAC 31.68 m. 3. Fábik Esta Sun Nagyvárad 31.06 m.

3000 m. 1. Sulica Astra Brassó 9 p. 48.3 mp. 2. Borosan CFR Bukarest 9 p. 48.4 mp. 3. Necula (Viforul) Dacia Bukarest 9 p. 52.2 mp.

1500 m. 1. Wehrich KAC 4 p. 32.8 mp. 2. Sulica Astra 4 p. 35 mp. 3. Necula Viforul Dacia 4 p. 35 mp.

Magasugrás. 1. Mészáros Pál KAC 165 cm. 2. Frunzei CFR Bukarest 160 cm. 3. Popovici Astra Brassó 155 cm.

4x100 m. 1. KAC (Temu, Pácsint, Sargent, Dejenar) 47.6 mp. 2. TAC 48 mp. 3. CFR Bukarest 49 mp.

Gerelydobás. 1. Popovici (Astra Brassó) 45 m. 2. Kozári KAC 44.32 m. 3. Borcoman KAC 40.70 m.

Rúdugrás. 1. Popovici Astra Brassó 3 m. 2. Makkai KAC 290 cm. 3. Spaniol KAC 240 cm.

Súlydobás. 1. Borcoman KAC 12.03 m. 2. Popovici Astra 10.68 m. 3. Fabik Electrica 10.50 m.

Távoúgrás. 1. Lupan TAC 647 cm. 2. Nagy Rezső KAC 588 cm. 3. Domsa KAC 573 cm.

4x400 m. 1. KAC (Temu, Dejenar, Sargent, Wehrich) 3 p. 48.6 mp. 2. TAC 3 p. 58.8 mp. 3. CFR Bukarest 4 p. 13.6 mp.

A pontversenyben. 1. KAC 79 ponttal, 2. TAC 24 ponttal, 3. Astra Brassó 22 p., 4. CFR Bukarest 11 p., 5. Viforul Dacia 5 ponttal.

A versenyes előkészítéséért és sima lebonyolításáért Somody István dr. t. dicséret illeti.

A Ferencváros Kolozsváron!

CLUJ-KOLOZSVAR, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) Pár héttel ezelőtt megírjuk, hogy az Univeristatea (jobb külföldi csapat kolozsvári szereplését vette tervébe és ecélből Buteanu Aurel dr. tudtánján volt a kormány egyes tagjainál) sőt a miniszterelnöknek is, hogy a szükséges engedélyeket megszerezze. Nos a tervek realizationására most kerül sor, amennyiben szó van a Ferencváros kolozsvári szerepléséről, amelyhez az engedélyt Buteanu dr. állítólag már megszerezte. A Ferencváros két mérkőzést játszott Kolozsváron: egyet az Univeristatea, másikat a NAC ellen. A mérkőzésekre — ha minden jól megy — még e hónapban sor kerül.

Övött a Venus. Bukarestből jelentik, hogy a Venus megővta a szombaton elvesztett mérkőzését azon a címen, hogy a CFR csapatában Ströck III. jogosulatlanul játszott. Az óvás ügyében ma dönt az intézőbizottság.

KÖZGAZDASÁG

Megkezdte a Banca Nationala a külföldi adósságok esedékes szelvényeinek beváltását

250 millió lej értékű devizát utal át október elsejére a Jegybank

Bucuresti-Bukarest, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) A külföldi hitelezőkkel kötött egyezmény értelmében az augusztus elsején esedékesé vált szelvényeket október elsején, az október elsején szelvényeiket pedig november elsején kell beváltani. Az egyezmény értelmében a Banca Nationala dispoziációt adott Párizsban, hogy szeptember 15-én becsásák a fizető helyek rendelkezésére az október elsején esedékesek ellenértékét. Október elsején pedig a stabilizációs kölcsön szelvényeik esedékesé, amelynek francia része 9.300.000 francia frank (61 millió 900 ezer lej), angol része 32.500 font sterling (16 millió 800 ezer lej), amerikai része 1.100.000 arany dollár (176 millió lej).

Igy tehát a Banca Nationala szeptember 15-én 254.700.000 lej értékű devizát utalt át. November elsején pedig a „Desvoltoarea“ beváltására kerül sor. Ennek felzéséhez cca 167 millió lej értékű deviza szükséges.

Nem kötött egyezményt a román buzatermesfelesleg németországi elhelyezésére Manolescu-Strunga alminiszter

Bucuresti-Bukarest, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) Manolescu Strunga földművelésügyi alminiszter látogatásával kapcsolatban a fővárosi gazdasági körökben olyan hírek terjedtek el, hogy az alminiszter Németországban egyezményt kötött a romániai gabona termésfelesleg elhelyezésére. Ezzel a hírrel kapcsolatban az alminiszter nyilatkozatot adott ki, melyben kijelenti, hogy nem volt felhal-

talmazása ilyen egyezmény megkötésére és így nem is folytathatótt tárgyalásokat erről.

Folytak ugyan megbeszélések a román és a német kormányok között a romániai gabona németországi elhelyezéséről, de az erre vonatkozó eredményekről az alminiszter csak a jövő minisztertanácson fog beszámolni.

Tőzsde

CLUJ-KOLOZSVAR, szeptember 17. Buza 450—460, Árpa 280—290, zab 250—260, tengeri 300—310, rozs 340—350, lóhere 35, lucerna 32.

Braila: A piac üzlettelen mert külföldről az érdeklődés állandóan csökken. A következő árakat jegyzik: árpa 30.000 lej, gömbölyű bab 43.000 lej, Victoria borsó 82—85.000 lej, napra-

forgómag 31.000—31.500 lej, kukorica 23—25.000 lej, buza 47—49.000 lej kg. vagononként.

Konstanca: A piac teljesen lanya. Árak: Árpa 29.750—32.000 lej, bab 41.750—42.000 lej, kukorica 25.000 lej, zab 29.500 lej; napraforgómag 31.500 lej.

Galac: A galaci piac szintén lanya, az üzletkötés minimális. Árak: buza 78—79.000 kg-os 47—48 ezer lej, új árpa 29.000 lej, 6-árpa 28.000 lej, rozs

Jó szobafestőt, mázolókat csak Grátzol

Str. Filipescu 15. Str. Memorandului 20. Telefon: 7—49.

35 ezer lej, kukorica 24.000 lej, napraforgómag 30—31.000 lej, bab 40—43 ezer lej per vagon.

Temesvár: A temesvári piacon az irányzat lanya. Árak: buza 76 kilogramos 40.500 lej, 77 kg-os 41.000 lej, 78 kg-os 42.000 lej, új tengeri 16.500 lej, 6-tengeri 16.200 lej, árpa 27.000 lej, 30/70-es liszt 59—60.000 lej vagononként.

PENZPIAC

Zürich 32.57—32.97, Newyork 98.50—108.50, London 493—503, Milánó 8.57—8.74, Berlin 39—41, Amsterdam 67.65—68.30, Brüsszel 23.40—23.65, Varsó 18.75—19, Prága 4.13, Angora 80.25, Athén 1.05, Bécs 23.85, Budapest 29.29, Stockholm 27, Oslo 26.50, Koppenhága 23.50, Párizs 6.58.50—6.63.75, Madrid 13.60—14, Belgrád 2.25—2.50.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

„Nekem nem szabad boldognak lenni“. A Clinique Manufactureben nem kezelnek tüdőbetegeket.

Az Athenaeum 68 lejes regényének legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse“. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, lelegevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botanisálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvtárában az összeg és portókölség (10 lej) előzetes beküldése mellett.

A Jewi parlamen

A jisuv hírei.

Jeruzsálem, szeptember 17. A Jewi Agency Jeruzsálemi irodájai Londonban konferenciát tartottak a londoni exekutívó megbeszélésén a Jeruzsálemi David Ben Gurion és Jichak Grünba konferencia az Executivel foglalkozott és megvitatta a Jeruzsálemi képviselői rendkívüli kongresszusát, amelynek célja a Legislatív Council, a Lakosság megvalósítása, Minután képviselői rendkívüli kongresszus ellenében tanúsítanak, mégis kijelentik, hogy a Legislatív Council megvesztése a Jewi Agency megvesztése, a Legislatív Council megvesztése a Jewi Agency megvesztése. A határozathoz a londoni konferencia, a New Jewish Agency.

„Palesztina zsidó lakosságát sem fogja le a munkához, mely ott és nemzeti otthonának, hej, hogy a Legislatív Council akarata nélkül is, ezt azonban nehéz elképzelni.“

A londoni exekutívó Lourie, három napra hogy tanácskozásként a Nemzeti Otthon népszavazásra vonatkozólag. Ezt ismeretes, dr. Victor J. gen elhunyt cionista, Dr. Lourie repülőgéppel Londonba, Jacobsohn állására folynak a tan-

Jeruzsálemben és a nagy megdöbbenést váltotta ki. Bähler, a David-Királyi Igazgatója összehívta a zsidó munkások megbeszélését. Amikor az ügyre vonatkozóan interjúkat adott a zsidó munkások megbeszélését. Amikor az ügyre vonatkozóan interjúkat adott a zsidó munkások megbeszélését.

A tömeges elbocsátás feltűnést, mert a David-Királyi Igazgatója összehívta a zsidó munkások megbeszélését. Amikor az ügyre vonatkozóan interjúkat adott a zsidó munkások megbeszélését. Amikor az ügyre vonatkozóan interjúkat adott a zsidó munkások megbeszélését.

A Jeruzsálemi Jewi Agencyban gyászünnepélyt tartottak Wassermann, a németo-északi elnöknek emlékére. A letartóztatottak tartott. Mindketten megkapták, amit Oszkár Wassermann Jewi Agency tagja, munkájában végzett.

A palesztinai rendőrség tudósítóját úgy tájékoztatták, hogy a Jeruzsálemi Jewi Agencyban letartóztatottak 140 zsidó a büntetését teljesítik. Megkapták a letartóztatottak 140 zsidó a büntetését teljesítik. Megkapták a letartóztatottak 140 zsidó a büntetését teljesítik.

Az Union görög hatóságok illegális bevándorlását tiltják.

A Jewish Agency a palesztinai parlament bojkottálását határozta el

A jisuv hirei. A revizionisták külön listát állítottak a jeruzsálemi községi választásra

Jeruzsálem, szeptember 17. A Jewish Agency jeruzsálemi executívájának tagjai Londonban konferenciára ültek össze a londoni executívá reprezentánsaival. A megbeszélésen a jeruzsálemi executívá részéről David Ben Gurion, dr. Arthur Ruppin és Jichak Grünbaum vettek részt. A konferencia az Executív Council tervével foglalkozott és mint az ITA tudósítója értesül, rendkívül fontos határozatot hozott a Legislative Council kérdésében. Az értekezlet úgy döntött, hogy nemcsak a legelhárítottabb harcot vezet a Legislative Council terve ellen, de erőteljes bojkottációt indít meg, ha a Councilt, a lakosság akaratára ellenére, megvalósítják. Miután félt, hogy a Jisuv kevésbé öntudatos elemei, akik az Executívával szemben ellenzéki magatartást tanúsítanak, mégis kiküldik megbízottakat a Legislative Councilba. A Jewish Agency megteszi a lépéseket, hogy ezt a lehetőséget elhárítsák.

A határozathoz a londoni executívát is vitalosa, a New Judea, a következőképpen fejezi:

„Palesztina zsidó lakossága és az egész zsidóság sem fogja kezét nyújtani ahhoz a munkához, mely oltárt emel jogainak és nemzeti otthonának feláldozására. Lehet, hogy a Legislative Council a zsidóság akarata nélkül is meg fog alakulni, ezt azonban nehéz elképzelni a mandátum megsértése nélkül.”

A londoni executívá titkára, Arthur Lourie, három napra Genf-be utazott, hogy tanácskozásokat folytasson a Zsidó Nemzeti Otthon népszövetségi képviselőire vonatkozólag. Ezt a munkakört, mint ismeretes, dr. Victor Jacobsohn, a nemrég elhunyt cionista vezérérfi töltötte be. Dr. Lourie repülőgépen visszautazott Londonba, Jacobsohn helyettesének kijelölésére folynak a tanácskozások.

Jeruzsálemben és az egész Jisuvban nagy megdöbbenést váltott ki, hogy Charles Bähler, a Dávid-Király szálloda és étterem igazgatója összes zsidó alkalmazottait elmozdította. Most egyszerre 30 zsidó munkásnak mondott fel, de már évek óta rendszeresen építi le zsidó alkalmazottait. Amikor ezért Bählert felelősségre vonták, gorombán elutasította az interjúkat. A vendéglős kérésrel fordult a Palesztina-kormányhoz, hogy beutazási vízumot adjon keresztény alkalmazottaknak, akikkel az elbocsátott zsidókat helyettesítse.

A tömeges elbocsátás azért is keletkezett feltűnést, mert a Dávid-Király hotel jelentékeny részvényestöke zsidó kézben van. Így a Newyork-Palestine Economic Corporation és a londoni Economic Board for Palestine is részvénybirtokos a Dávid-Királyban. A zsidó alkalmazottak küldöttsége felkereste a Palestina Economic Corporation jeruzsálemi megbízottját, sir Robert Waley Cohent, aki azonban kijelentette, hogy a jeruzsálemi fiókat intézet az ügybe nem avatkozhatik be.

Waley Cohen az ITA tudósítója előtt kijelentette, hogy a PEC mindent el fog követni a Dávid-Király hotel munkásfelvételeinek kérdésében. Miután a szálloda minden nemzetiségű utasok részéről rendkívül nagy forgalmat bonyolít le, a szálloda részéről elképzelhető, hogy alkalmazottait faji szempontból válogassa össze.

A jeruzsálemi Jewish Agency irodájában gyászünnepély volt, dr. Oszkár Wassermann, a németországi Keren Hajeszod elnökének emlékére. Emlékbeszédet dr. Wesner Senator és Eliezer Kaplan tartott. Mindketten méltatták azt a munkát, amit Oszkár Wassermann, mint a Jewish Agency tagja, a Palesztina-építés munkájában végzett.

A palesztinai rendőrhatalóságnak az ITA tudósítóját úgy tájékoztatták, hogy a palesztinai börtönökben összesen 167 zsidó van letartóztatva „illegális bevándorlásért.” A letartóztatottak közül 56 nő van, 140 zsidó a büntetését üli le, míg 27 még ítélet előtt áll. Illegális bevándorlásért rajtuk kívül 199 nemzsidó is ül, legnagyobb része egyiptomi és haurani arab. A letartóztatottak többsége az akkori börtön foglya.

Az Union görög hajóval érkezett és illegális bevándorlásért elítélt 17 fiatal

munkás éhségstrájkba lépett a kiutasítási határozat és a rossz bánásmód elleni tiltakozásképpen. Miután a letartóztatottaknak nincsenek igazolványaik, a hatóságok zavarban vannak: nem tudják, hogy hová szállítsák őket.

A haifai bíróság 20 munkás fölött ítélt, akik sztrájkot szerveztek a Boroszló épülő háza elé. Boroszló volt az első zsidó, aki a Hadar Hakarmelen haurani arab munkásokat foglalkoztatott a szervezett zsidó munkások helyett. Érdekes, hogy a bíróság elnöke zsidó volt, aki hét munkást ötheti, 13 munkást pedig háromhetit börtönre ítélt. Az indoklás a tanuvallomásokra hivatkozott és hangsúlyozza, hogy a munkásokat nem a sztrájkorségerért, hanem csendháborításért ítélték el.

Az idei naranastermést hat millió ládára becsülik. Az egyes gyümölcsök nagysága felülmúlja az előző éveket. Két mil-

ió ládát még a fákon eladtak, ládanként öt sillingért, 250 ezer ládát 7/6 és 8/6 sillinges áron eddig már eladtak.

Ismeretes, hogy a jeruzsálemi revizionisták eddig a városi választások elleni bojkottra izgáltak. Most a revizionisták váratlanul megváltoztatták taktikájukat és külön listát akarnak letenni az egységes zsidó listával szemben. A határozat nagy megdöbbenést keltett a jisuvban. Az Agudas Jiszroel, melynek a revizionisták ajánlatot tettek és jelentékeny számu mandátumot biztosítottak volna számukra, visszautasította a revizionistákat és ugyanez volt a sorsa a szefárd zsidókhoz benyújtott ajánlatnak is. Sőt, a jeruzsálemi háztulajdonosok szövetsége is elutasította a revizionisták egységesítő ajánlatát.

A klacionisták Jeruzsálemben ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy bojkottációt indítanak mindenki ellen, aki az egységes zsidó lista ellen fejtenek ki működést. Minden cionistát, aki a revizionisták által tervezett lista mellett foglalnak állást, becsületbíróságra kötelez a határozat.

A Doar Hajom, a jeruzsálemi revizionistabarát napilap meglepetésre éles támadást intéz a revizionisták ellen, a városi választásoknál követett hibás taktikájuk miatt.

Danzigban a zsidók és lengyelek bojkottja tönkretett egy kampós-keresztes áruházat

DANZIG, szeptember 17. Az ismert danzigi Walter et Fleck nevű áruházban, amelynek alapítói zsidók voltak és csak a legutóbbi nemzeti szocialista gazdasági kurzus következtében került nemzsidó kézre, nagy botrány játszódott le. Az áruház jubileuma alkalmából a szenátus egyik nemzeti megbízottja, Schorris beszédet tartott, melyben egészen utszéi hangon támadta a zsidókat. Mindenekelőtt kijelentette, hogy nemzeti szocialista érzésű elárusítónak nincs is joga kiszolgálni zsidót, mert képtelenség, hogy ember kutyát szolgáljon ki.

Schorris beszéde további során is hasonló kirohanásokat intézett a zsidók ellen aminek az lett az eredménye, hogy zsidók és lengyelek, akik ellenszenvvel viseltetnek a kampós-keresztes szemben, mellőzik az áruházat. Néhány hét óta a nagy kereskedelmi üzem forgalma annyira megcsap-

pant, hogy a tisztviselők fizetéseit sem tudják már folyósítani.

A danzigi szenátus egyébként a zsidó gazdasági közületek nyomására rendeletet bocsátot ki és követeli, hogy senkit politikai meggyőződése, vagy nemzetisége miatt munkahelyéről ne bocsássonak el. Minthogy az utóbbi időben számos esetben történtek politikai okokból való elbocsátások, erre az intézkedésre szükség volt.

A danzigi kampós-keresztesek napról-napra lázitanak sajtójukban a zsidó lakosság ellen. A kampós-keresztes lapok kifogást emelnek az ellen is, hogy a városi könyvtárakban még mindig tartják azokat a műveket, amelyeket Hitlerék elégettek. A napokban a német kulturkamara egy bizottsága megjelent a kölesönkönyvtárakban és követelte Stefan Zweig, Franz Werfel, Schalom Asch, Tucholsky és mások könyveinek elkobzását.

Szamos megyében megbukott a Maniu-Vaida-féle békekötés

Maniu hívei nem hajlandók elismerni még most sem a Vaida-féle megyei tanácsot és Vaida megyei elnökségét. Újabb komplikációk a frakció kibékülésének útjában

CLUJ-KOLOZSVAR, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a nemzeti parasztpárt bukaresti végrehajtóbizottsági ülésén Maniu és Vaida hívei megkötötték a békét. Maniu hajlandó volt feloszlalni a Maniugárdát és kijelentette azt is, hogy nem kezdeményezte a szovátai gyűlést. Ez-

zel szemben Vaida hozzájárult ahhoz, hogy Szamos megyében és Szeben megyében új választásokat írjon ki a pártszervezet és ez a választás döntse el a pártvezetőség tagságának kérdését.

A nagygyűlés lezajlott, a béke azonban nem sikerült. Mint a Romania

Noua mai számából kiderül, a Maniugárdát valóban feloszlatták, de ami a szamosmegyei választásokat illeti, újra kirobbantak az ellentétek a két csoport között. A Romania Noua a szamosmegyei pártszervezet nyilatkozatát közli, melyben a szeptember 12-én Désen megtartott nemzeti parasztpárti gyűléssel kapcsolatban a következőket szegzi le:

A nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsági ülése úgy döntött, hogy Szamosban új megyei választások legyenek. Ezalatt csak az értendő, hogy az 1934 július 30-án Vaida Sándor előnkölte alatt megtartott megyei kongresszust megsemmisítették. Összes határozataival együtt. Megszüntették tehát: a megválasztott megyei tanácsot és a járási szervezeteket. Megmaradt tehát a régi megyei tanács, melynek elnöke dr. Liviu Micsa és ennek a tanácsnak az alapszabályok értelmében folytatnia kell működését. Amíg az új kongresszust illeti, Mihajache megígérte, hogy jéz napot a megyében fog időzni a helyzet tanulmányozására. Amikor is a helyszínen ő maga fogja vezetni a munkálatokat. Mindaddig tehát a nemzeti parasztpártot Szamos megyében az 1934 április 17-én megválasztott és a lupista szervezettel együtt működő tanács képviseli, melynek elnöke dr. Liviu Micsa.

Ezzel a véleménnyel szemben áll Vaida és hívei. Vaida vasárnap Désen nagy beszédet tartott, amelyben a maga szempontjából kritikai bonckés alá vette egy a Maniugárda, mint a szovátai gyűlést és a Romania Noua működését. Ismerteti ezután azokat a tárgyalásokat, amelyeket a bukaresti végrehajtóbizottsági ülésen folytattak a pártvezérek a szamosmegyei ellentétek elsimítására, melyeknek során egy Maniu, mint Vaida megkapta a teljes elégtételt a pártvezetőségtől. Elmondotta ezután, hogy a végrehajtóbizottsági határozat értelmében a Vaida-féle megyei tanács három tagja kereste fel Liviu Micsát, akinek egységes lista megalkotására tettek ajánlatot. Ez már egy héttel ezelőtt történt, de Liviu Micsa megneveztet. Miután ennek a bizottságnak két tagja a gyűlésen jelen volt, Vaida félbeszakította beszédét, félfüggesszette a gyűlést és felszólította a bizottság két tagját, hogy végleges válaszáért keressen fel Liviu Micsát.

Ez meg is történt, néhány perc múlva a bizottság két tagja vissza is érkezett és közölte, hogy Liviu Micsa és párthívei nem ismerik el a hivatalos megyei tanácsot, tehát nem is állnak ezzel szóba, azonkívül pedig az egyik gyűlésükön úgy határoztak, hogy az egységes listára tíz tagságot fognak jelajánlani a hivatalos szervezetnek és számukra huszat, a megyei szervezet élére pedig Liviu Micsát jelölik.

A maniuisták ellenajánlata nagy feltűnést keltett a teremben és Vaida azonnal folytatta beszédét, amelyben kijelentette, hogy a szamosmegyei szervezet a disszidensekkel szemben a legvégsőkig ment el és így szabad kezet ad a megyei szervezetnek, hogy a választásokat előkészítse. Erélyesen kelt ki azok ellen, akik királyellenes kijelentésekkel operálnak és olyan híreket terjesztenek, hogy Vaida kormányzása alatt okult erőknél is szerepük volt. Ezután kitért Maniulészre, aki ellen, szerinte Liviu Micsa hívei kompromittáló kampányt folytattak érdemtellenül.

Vaida beszéde végén Rebreanu volt lupista vezető arra kérte Vaidát, hogy még egy kísérletet tegyen a disszidens szervezetnél és ajánlja fel nekik a mandátumok felét. Vaida ehhez hozzájárult, de Rebreanu azzal a válasszal jött vissza, hogy a régi szervezet ragaszkodik a már felajánlott 20-10 arányszámhoz és a megyei szervezet élére feltűntetnie Liviu Micsát és nem Vaida Sándort kívánják.

Igy a gyűlés dolgavegzetlenül ért véget.

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

AC 12.03 m.
Fabik Elec

647 cm. 2.
Domsa KAC

Dejenar, Sur-
2. TAC 3 p.
13.6 mp.

79 ponttal, 2.
Brassó 22 p.
Forul Dacia 5

és sima le-
dr. t. d'csé

zsváron!

ember 17. (Az
ött megírjuk,
külföldi csa-
vette tervbe
udjencsán
sót a mi-
sége enge-
tervek rea-
nyíjban szó-
szereplésé-
teanu dr. ál-
Ferencváros
zsváron; egy-
a NAC ellen,
a jól megy —

ből jelentik,
nabon élvez
hogy a CFR
ulatlanul ját-
ont az intéző-

lői.

zoi

n: 7-49.

o lej. napra
bab 40-43

pianon az
za 76 kilo-
41.000 lej.
engeri 16.500
rpa 27.000
00 lej vago-

nyork 98.50
03. Milanó
Amsterdam
23.40-23.65.
13. Angora
8.85. Buda-
Osio 26.50.
zs 6.58.50—
4. Belgrád

MTÖI
EK

gnak lenni".
nem kezelnek

regényeknek
A nap hőse".
lom legnép-
gmulatságo-
alkotása ez
és a szépség-
z, kell hogy
z Uj Kelet
és portókőm
ese mellett,

Temetőházat és sir- emlékeket avattak vasárnap

Régi halottak csontjai és kövei az új temetőben

CLUJ-KOLOZSVÁR, szeptember 17. A magabizalom, a bünbocsánat, az el-
mélyülés napjai a mostaniak, Roshana
és jomkippur között külön ve-
zeklő imákkal a „megtérés szombat-
ja” — sabbat tösuva — istentiszteletei
re mindig többen jönnek, mint egyéb-
kor. A következő napon, vasárnap a
hívek a temetőbe zárandokolnak el-
hunyt hozzátartozók vagy kimagasló
rabbik, tudósok, szentéletű emberek
sírjaihoz.

Vasárnap délelőtt a kolozsvári zsi-
dó temetőbe: a petőfiucai régi teme-
tőbe, a házsongárdi és a majálisucai
kongresszusi sírkertbe, a tordaiuti két
nagy temetőbe tömegesen jöttek, úgy,
hogy az autóbusszállások a Tordai
ut felé külön járatokat állítottak be.

Küönös látogatottságban volt része
az új nagy orthodox temető a Felek
felé vezető úton ahol néhány síremlé-
ket is avattak. Felavatták az új te-
metőházat is, amely Feurstein I. L.
adományára, elhunyt felesége emlékére.
Az avatáson a Chevra és a hitközség
képviselőiték magukat, ott volt a te-
kintélyes familia számos tagja, a
Grün és Herschkovits-család, Glasner
Akiba főrabbi lendületes beszédben
emlékezett meg a megboldogult asz-
szony nemes tulajdonságairól és ki-
emelte e család érényeit.

— Nagy befolyású, gazdag és kima-
gasló családok kerültek le — ugy-
mond — a társadalom magasságairól
és a gazdasági krízis hullámaiban elme-
rültek. Nem volt lelki erejük a küzde-
lemre, mert nem volt, ami lelki erőt
köcsönzött volna nekik. Azok a csalá-
dok azonban, melyek nem oldóttak fel
az anyagi javak élvezetében, hanem
gondjuk volt a közösségre is, akik
zsidó szellemben áldoztak és adakoz-
tak, azok jme itt vannak ma is: egysze-
riuságukban, jómódban és közbecsülés-
ben. „Éven mikir tizak” a kő a falból
hirdeti e család szellemét és lelkületét.
A főrabbi végül megható szavakban
kivánt boldog egészséges jószentendőt
a családnak, Izraelnek és az emberi-
ségnek.

Az új temetőben helyezték el azoknak
a földi maradványait, akiket a régi mo-
natori zsidó temetőből és a Petőfi ucai
„beth olamból” hozták át, amikor a város
rendeletére utat vágtak a zsidó temetőn
keresztül.

Ezeket a maradványokat itt helyezték
el egy háromszögben, amelyet a halottak
sírköveivel öveztek. Figyelemreméltó dol-
gokat lehetett észrevenni a sírköveken. A
nagy Chevra Kadisa ugyanis évtizedeken
át kemény harcokat vívott az ellen, hogy
más évszámokat is feltüntessenek a sírkö-
veken, mint a bibliját. Mégis látjuk a
régiköveken, hogy hatvan-hetven évvel
azelőtt a rendes időszámítás volt feltün-
tetve a héber mellőzésevel. Legyeztünk
kettőt közülük: „Hier ruhen 2 Brüder,
Hersch und Perec Lefkovits, 1 gestorben
am 10 November 67, und 2 gestorben 9
Juli 1868.”

A másik: „Hier ruhen 2 junge Spro-
ssen Béla und Ilona. Kinder des dr. Lud-
vig Fischer. Gestorben in den Jahren
1866, und 71.”

A háromszög egyik sarkán egy fehér
márvány emléklapon fekete betűkkel hé-
berül rávésték ismertetését annak a szo-
morn ténynek, amely miatt ezeket a mes-
soraikat meg kellett bolygatni. Bent a há-
romszögben vízszintes, régi emléktömbö-
ket helyeztek el. Az egészen érdekessége
nagy közönséget vonzott.

A közelben avatták Goldberger Kál-
mán, a Poale Cedek iparogyesület elnö-
ké anyjának sírkövét. A megható, szép
beszédet Mandelbaum egyleti titkár tar-
totta.

Egy másik helyen szegény Nóta Mór
sírkövét avatták. Pár nappal halála előtt
még büszkén újságolta barátainak, hogy
már csomagol, mert kimegy fiajhoz Erec
Jisraélbe. Akkor váratlanul ágyának dőlt
és néhány napra rá már el is földelték.

Glasner főrabbi beszéde nagyon megha-
totta a körülállókat.

Szívetéző emlékbeszéd volt az, amit
Aschel Rooz emlékköve előtt tartott sab-
bi Cheskel Rotter, a szefárdok maggír-
ja. Ahschel Rooz egyike volt a konzerva-
tív zsidók legjobbjainak. Valamikor kitű-
nően ment a sora, de a maga szükségieit
mindig is lecsökkentette, tisztára az-

ért, hogy adakozhasson. Házat építtetett
a Szamos partján, amelyet azonban az ára
dás elpusztított. A szerenésén ember
szemei előtt omlott össze élete munkájá-
nak minden eredménye és reménye. Büsz-
kesége nem engedte, hogy másokat igény-
be vegyen, küzdött, amíg birta, de olyan
nyomorban élt, hogy akik közelállottak
hozzá, azt mondják, hogy valósággal
éhenpusztult.

Az ősz tudós, aki ott állott a sírnál és
panaszos hangján megemlékezett Anschel
Roozról, egyszerűségében is olyan megün-
dító beszédet tartott, hogy szem nem ma-
radt szárazon.

A temetőben a zsidó intézmények, fő-
leg a Keren Kajemet javára perselygyű-
tés volt.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma, kedden új kettős műsor. Két film
egy helyért. Földszínpad 20. balkon
15 lej. I. Ég a cirkusz, Világláger.
Előszór Kolozsvárt. Premierfilm.
II. Kajrői kaland. Operettláger. Fő-
szerepekben: Willy Fritsch, Renata
Müller.

AZ OPERA MOZGO MŰSORA:

Csütörtökön premier, a szedón első ün-
nepe: Egy édes kicsi nő. Főszerepek-
ben: Sylvia Sidney és Fredric March.
Rendezte: Marion Gering.

Jön: Dalommal kereslek Fősz.: Claudette
Colbert és Ricardo Cortez.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, szeptember 18.

Bukarest, 13: Lemezek, 14.40: Könnyű
lemezek, 18: Dumitrescu zenekara, vegyes
zene, 20.15: Lemezek, 21: Rádiószimfóni-
kus zenekar.

Budapest, 11: Felolvasás, 13.05: Klein
Pál zongorázik, Gröber Sári énekel, zongorakísérettel, 14.30: Postászenekar, 17:
Asszonyok tanácsadója, — 18: Budapesti
Koncert Szalonzenekar, 19: Szegedi Ist-
ván és Varságh János költeményekből
olvassnak fel, 19.45: Országh Tivadar he-

gedül, 20.30: Előadás, 21: Közvetítés a
City Filmszínházból, 21.40: Kisszínpad,
22.50: Honvédekzenekar, 24: Cigányzene.

Bécs, 18.50: Busoni emlékhangverseny,
20.40: Rádiónzenekar.

Berlin, 21.15: Mozart: Esz-dur zongora-
és hegedűszonáta.

Prága, 16.15: Rádiónzenekar. — 21:
Schmidt Jenő zongorázik.

Róma, 14.05: Vegyes zene, 21.45: Ve-
gyes hangverseny, 23.15: Táncczene.

Varsó, 18.35: Wromski énekel, 20: Köny-
nyű zene, 23.30: Lemezek.

Szerda, szeptember 19.

Bukarest, 13: Lemezek, 14.40: Könnyű
lemezek, 18: Rádiónzenekar, 20.15: Leme-
zek, 22.45: Papazoglu cselekművész já-
téka, 23.15: Vendéglői zene.

Budapest, 13.05: Szalonzenekar, 14.30:
Hosvay-trió, 17: A rádió diáklőelőadása, —
18: A husvéti bárány, Elbeszélés, 18.35:
Állástalan zenészek szimfónikus zene-
kara, 20.25: Dósy Edit énekel zongora-
kísérettel, 21: Előadás, 21.25: Cigányzene,
23.05: Waldbauer—Kerpely vonósnyegyes,
24.15: Jazz.

Bécs, 18.05: Fussberg bariton Folb-
dalokat énekel, 20: Verdi: Don Carlos c.
operája, 24: Jazz énekkel.

Berlin, 17: Katonazene, 19.30: Fuvós
kamarazene, 22: Csajkovszkij: IV. szim-
fónia, 23: Kis rádiónzenekar.

Prága, 22.05: Rádiónzenekar, 23.15: Le-
mezek.

Róma, 14: Kamarazene, 21.45: Gio-
dano-est.

Varsó, 18.35: Norska Kama énekel, —
20: Elfelejtett dalok, 21: Könnyű zene da-
lokkal, 22: Smidowicz J. Chopin-műveket
játsszik, 23.15: Könnyű és táncczene.

Megjelent!

Megjelent!

A zsidókérdés kézikönyve

Az első, magyar nyelven megjelent átfogó mű, amely a zsidó
kérdés és a cionista mozgalom összes alapvető problémáit
enciklopédikus alaposággal ismerteti és megvilágítja. Nélkülöz-
hetetlen utmutató a zsidó nép, a cionista mozgalom és Palesz-
tina történelmi fejlődésének ismertetésénél.

Tartalomjegyzék:

A zsidókérdés alapvonalai. A zsidó nép vázlatos története. A zsi-
dók társadalomgazdasági története. A zsidó nép szociológiája.

Az antiszemitizmus (fogalma, okai, történelmi fejlődése). Az
asszimiláció. A cionista ideológia. A cionista mozgalom történe-
te. A cionista világszervezet. A cionista szervezet intézményei.
A cionista pártok (Mizrachi, revizionisták, radikálisok, klai), a
Dolgozó Zsidó Palesztina). A Jewish Agency. Palesztina föld-
rajza, Palesztina befogadóképessége. Angol imperializmus —
zsidó országépítés. Az arabkérdés. A palesztinai zsidó kolonizá-
ció. Palesztina fejlődésének statisztikája. A palesztinai zsidó mun-
kásmozgalom.

A héber nyelv a zsidó megújulásban. Cionista portrék (Hess,
Pinsker, Herzl, Achad Haam, Max Nordau, Chajim Weizmann,
Martin Buber stb.)

Ára 100 lej

Az Aviva Barisszia kiadása

Megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése ellené-
ben az Uj Kelet könyvosztályánál.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vés-
tátabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhírde-
tés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék
kedvezmény. Apróhírdetések díja előre
fizetendő, Jelíges levelet csak úgy továb-
bitunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Fűzők? Melltartók? legelőnyösebben
Garmid Szalonban Str. Neulcea 2, Ren-
ner-palota.

Egy középiskolás lány ort. uricsaládnál
teljes ellátást kaphat zongorázni és fűrdő-
szobahasználattal II. gimnázista leányom
mellett, Str. Gh. Baritiu 16.

Magyar elemi oktatásban gyakorlati
nevelőnőt, német nyelvtudással, két ke-
leányhoz felveszek. Schwartz, Rosiori,
jud. Bihar.

Jó házból való, magyarul, németül, ro-
mánul beszélő, varráshoz érő leány ki-
sebb gyermekek mellé ajánlkozok. Deutsch
Zsigmondné, Medias.

FIGYELEM!

Bécsi mintára berendezett új ארטה כשר
szalámi és füstöltárugyártás létesített
az orth.rabbinátus felügyelete alatt.

FISCHER GABRIEL

ORADEA, Piata Mihai Viteazu 2. szám.
Egy próbarendelés meggyőzi Önt, hogy
gyártmányaim egyenrangúak a híres bé-
csi füstöltárugyártással.

Használt és ócska képerketet veszek.
Eggenfeld, Str. Romea 2.

Técsi pedicúr Fétér 26 a nagyközönség
kérésére az árakat mélyen leszállította.

Koncesszió kihasználására 700.000—
1.000.000 lejvel társ kerestetik 100 százalé-
k haszon évente. Személyes közreműkö-
dés szükséges. Levelet „Koncesszió”
jelzőre Rudolf Mossehoz Cluj, kérek.

Eladó egy ujonnan hitelesített alig
használt, 1000 kgr. telesulyu, kitűnően
működő marhamérleg. Megtekinthető
Mindszent Salamon Jibou.

Telehálószoba, ebédlőberendezés k.
fogástalan állapotban eladó. Cm a kiadó-
ban.

Liebermann Sári okl. francia tanárnő
párizsi egyetem tanulmányokkal, a fran-
cia nyelv oktatását újból megkezdte. Tanít
kezdőkre és haladókat a legújabb mód-
szer szerint. Str. Elisabeta 31.

Keresünk azonnali alkalmazásra szak-
képzett munkást különféle turónekek ké-
szítéséhez. Megkeresések: E. Abramovic,
Poieni de sub Munte. Jud. Maramures
címe küldendők.

Elegáns butorozott, különbejárt
szoba, fűrdőszobahasználattal és teljes el-
látással egy vagy két személy részére ki-
adó Semlyén Tivadarnánál, Str. Iuliu
Maniu 33. szám alatt.

Megnyílt az első kolozsvári ort. kóser
cukrászüzem. A legizlésebb kivitelű tor-
tákat, mignonokat, szendvicseket, val-
mint apró süteményeket eljegyzésekre, es-
küvökre, keresztelekre és egyéb alkalmak-
ra a legizlésebb kivitelben, a leg-
jutányosabb árban készítik. Adler, Str.
Londrei 19.

A legizlésebb vegetárius ételek
Schwartz Ignác vezetésével a „Família”
kóser vegetárius étteremben
kaphatók. Cluj, Str. Memorandului 10.
háttul az udvarban. Rendkívül olcsó árak.
Előnyös abonamentételek.

Előnyomtatás a legújabb minták szerin-
t fehérneművarrás, kézi és géphímzés
csipkebevarrás, függöny, ággyterítő össze-
állítás, monogramozás legszebben, legolcsó-
ban FISCH BÖSKE kézimunkaszalonjában
Cluj, Str. Baritiu 16.

HIRT

— Egy görög városban zsidó templomot, Athén hasana első estjén Xa templomát ima közben csoport megtámadta. Kö templomba, amelynek a ták. A támadók ezután alatt emelkedtek. Sz. lasanát követő napon a támadott egy zsidó leme a rendőrség foglalta. Ny ellensúlyozására a Sz. Konstantin Kodzias, Ath két városi tanácsos k's gatta dr. Ur Koretz, Sz. akít arra kért, hogy to lakosság előtt a zsidók pátiáját. Szaloniki polgá Manos az összes zsidó hangu újév üdvözletet ros zsidó lakók.

— Zsidó utasok bánta resz—csernoviej vonaton tik: Mintegy harminc eg a tél folyamán feloszlá szervezetnek felszállt csernoviej vonatra legt hában. Ploesti közelébe molesztálni kezdték a h esik zsidó utasait. A v után érkezett be a buz ahol a zsidó utasok érte séget. Popa komizár, hogy a zavargókat szá ró, az állomásfőnök p zényelt. A zsidó utaso buzáni állomáson és a felytatták utjukat.

— Jom kippur istent Ferdinand király ut- pótimaházban: Szeptem Erew Jom-Kippur esti órákor. Szeptember 13 Kippur napján reggeli kor, Mussaf ima kezdé atalagosan, Mazkir (zete) a Mussaf ima ker gondnokdás ismételtel- kel, hogy imaszék-jegy fognak az ellenőrző köz beengedni, tehát mind magával. Néhány fenn- váltható kedd déli 1 órá

LILIAN HA

— B. Bernstein Jol- tanítását újra megkezd (v. Wesselényi M. u.)

— MENTŐK HIR- ru 13 éves inasfju t egyik külvárosi ucca va összeszólajkozott munkásemberrel, aki botjával többször a k A kislfiut előntötte a több órán át az ucc nan a járőrelők sze a mentőket, akik be és a klinikára szállít ség Bob Joan ellen- eljárás. — Stea Al mérsáros vasárnap e vedt a Str. Cernaut egy lakásba, ahol eg gorombáskodni kezd kal meg akarta csök konyhában kezéügye ket a mérsáros felé az egyik edény a f sebet vágott. Az ass értesítette a mentők ben részesítették St

Diákje Jó és Lepag

HIREK

SEK

2 lej, vastabb apróhirdetők 30 százalékos díja előre, többek úgy továbbéltélve van.

gelönyösebben, utalca 2. Ren-

uricsalánál, orra és füdő, zista leányom

gyakorlott, ással, két k-s, artz, Rosiori,

némétül, ro- ériő leány ki- kozók, Deutsch

új כשר את, at létesíttem, evelte alatti.

BRIEL

teazui 2. szám, özi Önt, hogy, nak a híres bé-

keretet veszek.

a nagyközönség, a leszállította.

sára 700.000- tetik 100 száza- éves közreműkö- tet „Koncesszió” Cluj, kérek.

ntesített, a g sulyu, kitűnően, Megtekinthető

berendezés k, dó, Cm a kiadó-

francia tanárnő, nyokkal, a fran- megkezdte. Tanít- legújabb mód- ta 31.

szabmasra szak- e turónemek ké- E. Abramovic, Jud. Maramures

különbejárati, attal és teljes- emény részére ki- onál, Str. Iuliu

svári ort. köse- sebb kivitelű tor- ndvicseket, vala- eljegyzésekre, es- és egyéb alka- kivitelben, a leg- ttek, Adler, Str.

tárius ételek, eése alatt áll- rius étteremben, Memorandum 10, ikívül olcsó árak- ek.

bb minták szerin- és géphimzés- , ágyterítő össze- zebben, legolcsób- szimunkaszalonj-

Egy görög városban megtámadták a zsidó templomot. Athénből jelentik: Roshasana első estjén Xanté város zsidó templomát ima közben egy antiszemita csoport megtámadta. Köveket hajgáltak a templomba, amelynek ablakait összezúrták. A támadók ezután a sötétség leple alatt elmenekültek. Szalonikiben a ros- hasanát követő napon egy csoport megtámadott egy zsidó temetést. A támadókat a rendőrség lefogta. Nyilván a sérelmek ellensúlyozására a Szalonikiben időző Konstantin Kodzias, Athén polgármestere két városi tanácsos kíséretében megátogatta dr. Ur Koretz, Szaloniki főrabiját, akit arra kért, hogy tolmácsolja a zsidó lakosság előtt a zsidók iránt érzett szim- pátiáját. Szaloniki polgármestere, Nikolas Manos az összes zsidó lapokban meleg- hangu újsávjú üdvözléssel köszöntötte a vá- ros zsidó lakóit.

Zsidó utasok bánálmazása a buka- rest—esernovicéi vonaton. Buzauból jelentik: Mintegy harminc egyvénből álló tagja a tél folyamán felosztott vasgárdista szervezethez felszállítottak a buka-rest—esernovicéi vonatra legtöbbjük egyenru- hában. Ploesti közelében a fiatalemberek molesztálni kezdték a harmadosztályu kos- sik zsidó utasait. A vonat este 11 óra után érkezett be a buzau pályaudvarra, ahol a zsidó utasok értesítették a rendőr- séget. Popa komiszár utasítást adott, hogy a zavargókat szállítsák le a vonat- ról, az állomásfőnök pedig indulást ve- zényelt. A zsidó utasok, ottmaradtak a buzau állomáson és a következő vonattal folytatták utjukat.

Jom kippur isentiszteletek rendje a Ferdinand király uti főtemplomban és pótimaházban: Szeptember 18-án, kedden Erew Jom-Kippur esti ima kezdete fél 7 órakor. Szeptember 19-én, szerdán Jom-Kippur napján reggeli ima kezdete 7 órakor. Mussaf ima kezdete 10 órakor foly- atólagosan, Mazkir (Elhunytak emléke- zete) a Mussaf ima keretében. A templom gondnokság ismételen közli az érdekeltek- kel, hogy imaszék-jegy nélkül senki sem fognak az ellenőrző közegek a templomba beengedni, tehát mindenki hozza jegyét magával. Néhány fenmaradt jegy még ki- váltható kedd déli 1 óráig.

B. Bernstein Jolán zongoratanárnő tanítását újra megkezdte Reg. Ferdinand (v. Wesselényi M. u.) 22. alatt.

MENTÖK HIREI. Topan Motru 13 éves inasfiú tegnap este az egyik külvárosi utcán hazafelé halad- va összecsúszott Bob Joan öreg munkásemberrel, aki feldühödvé sá- botjával többször a kislíu fejére ütött. A kislíu elöntötte a vér, összeesett és több órán át az utcán maradt, ahon- nan a járókelők szedték fel, értesítve a mentőket, akik bekötözték a sebeit és a klinikára szállították. A rendőr- ség Bob Joan ellen megindította az eljárást. — Stea Alexandru 33 éves mérsáros vasárnap este részegen beté- vedt a Str. Cernauti 21. szám alatt egy lakásba, ahol egy asszonnyal előbb- gorombáskodni kezdett, majd erőszak- kal meg akarta csókolni. Az asszony a konyhában kezeügyébe kerülő edénye- ket a mérsáros felé hajította, akinek az egyik edény a fején egy hatalmas sebet vágott. Az asszony ezután maga értesítette a mentőket, akik elsősegély- ben részesítették Steat.

Diákjelszó!

Jó és olcsó

Lepage Kérjen jegyzéket!

Menekülésre készen a Saar-vidék ötezer zsidója?

Dorothy Thompson cikke a Saar-vidékről

PÁRIZS. szeptember 17. Dorothy Thompson újságíró, Sinclair Lewis, hírneves író felesége, akit tud- valevőleg kitasítottak Németorszá- gból, egy ideig a Saarvidéken tartó- kodott. Az újságíró cikke irt egy párizsi újságban és többek között ezeket mondja:

„Hitler óta a Saar-vidék gazdasági élete teljesen ingadozó. Senki nem

mer építkezni. Minthogy pedig senki nem tudja, ki fog négy hónap múlva a Saar-vidéken uralkodni, senki nem mer pénzt kihelyezni, mert hiszen nem lehet tudni, márkával, vagy frank- kal fognak-e fizetni 1935 január 13- ika után. Ötezer kisiparos és kiskeres- kedő sietve eladja ingatlanait és ingó- ságait, hogy szükség esetén minél gyo- rábban menekülhessen.

Gyümöleshét. Bukarestből jelentik: Ünnepléves keretek között nyitották meg a fővárosban, Ploestben, Iasiban és más városokban a gyümöleshét ünnepségeit. Bukarestben a kiállítás megnyitása előtt a legörökös kocsiállásból álló menet haladt végig az utcákon egészen a Károly-par- kig, hol a kiállítást megnyitották.

Kábítószerek csempészek a „Regele Carol” hajón. Konstancaából jelentik: Alexandria kikötőben nagy kábítószerek csempészbundát lepleztek le a „Regele Carol” gőzösn, amely rendszeres forgalmat bonyolít le Konstanca és az egyiptomi kikötők között. Reggel hat órakor, amikor a hajó be akart futni a kikötőbe, a hajóhoz közeledett egy bárka, amelyen hat arab ült. A hajóról több gumiszárat dobta a bárkára, amelyekben kábítószerek voltak. A zsákok a tengerbe estek, amelyet aztán az arabok kihalásztak. Marcu, a hajó kapitánya és Visarion román detektívek azonnal értesítették az egyiptomi hatóságokat, amint a hajó be- futott a kikötőbe. Rendőrségi emberek- kel telt bárka indult el a csempészek kéz- rekerítésére. Az arabokat sikerült is el- fogniok, azonban náluk már csak egy zsák kábítószert találtak: hasist, heroint és kokaint. Az egyiptomi hatóságok nyomozást indítottak a Regele Carolhoz, hogy leplezzék a csempészek cinkosait. Mind egyik utas, azonban akit megkérdezték azt felelte, hogy nem ismeri azokat, akik a zsákokat a tengerbe dobta. A hat arab tovább is letartóztatásban marad, míg a Regele Carol visszaindul Konstanca felé.

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy béműködésük- rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta közzismert természetes „Ferenc József” keserűviz használatát által — reggel éhgyomorral egy fél pohárral — érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehang- zóan dicsérik a valódi Ferenc József vi- vet, mert könnyen bevehető, rendkívül enyhe hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül bekövetkezik.

Sinclair Lewis: Művészek. Egy nagy amerikai karrier története. Hogyan lesz egy vidéki kis szálloda-boyból Amerika legnagyobb hotelkirálya, hogyan kerül meg helyzete a karrier csúcspontjára és hogyan kezd elölről a harcot rendíthe- tetlen hittel és lelkesedéssel. Az amerikai társadalomnak nagyszabású keresztmet- szetét és két testvéremek nagyszerű össze- hasonlító arcképét adja. Az egyik a nagy szervező, a látszólagos „próza”, „szaraz” üzletember, a másik az „idealista” költő. Az Athenaeum Nagy Regényei sorozatá- ban jelent meg egyenként átlag 400 oldal, nagy alak, fehér papír, díszes vászon- kötés. 144 lej minden könyvkereskedés- ben, kiadóhivatalunkban vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum-sorozatok jegy- zékét.

Deutsch Gizella, francia egyetemen végzett középiskolai tanárnő, pedagógiai működését október 1-én újabb megkezdte. Jelentkezni: Str. Surda (Kiss ucca) 32.

LILIAN HARVEY és a világhírű PICCOLO bábszínház legközelebb „ÉN VAGYOK A SUZANNE”-ban

Nem törődnek a náci-menekülőkkel. Genfből jelentik: A Zsidó Távirati Iroda genfi képviselője kérdést intézett James Macdonaldhoz, aki a Németországból me- nekülő emigránsok biztosa, mi igaz a hír- ből, amit néhány újság közölt, hogy ő a június 30-ka után Németországból me- nekült kampókeresztessék ügyét is magáé- vá tette. Macdonald kerekén elhárította magá- tól ezt a gyanúsítást és kijelentette, hogy ezek a menekültek nem is fordultak hozzá segélyért. Ha megtették volna, ő kerekén visszautasította volna őket.

Értesítem a tisztelt hölgyeket, hogy kül- földi tanulmányutamról hazaérkeztem. Hoztam eredeti Pa'ou, Bernard és Lau- vin modelleket. Megtekinthetők „Lya” francia és angol női divatszalonban, Str. Babes 19, Rosescuné.

KINEVEZÉSEK A MUNKAKA- MARANÁL. A munkaügyi minisztérium dr. Fedorca Emil interimárbizottsági elnök lemondása után helyére Pop Gheorghe interimárbizottsági tagot nevezte ki elnöknek, aki szombaton elfoglalta hivatalát. Az interimár bi- zottság tagja lett ugyanekkor dr. Bu- zuro Octavian is az áparosszekció részé- ről.

Hogyan élien a mai ifjuság?

A szexuális függetlenség haszna, kára és tanulságai. Mit szabad a lányoknak? Mit szabad a fiuknak? Írta: Wallenstein Árpád szakorvos.

LEPAGE nál Cluj Ára 60 lej

FIGYELEM!

Tíz finom cigarettá e- légs csomagolásban 12 lej A CIGARETTA NEVE:

UNIREA

12 lejért 10 UNIREA cigarettát kaphat szép dobozba csoma- golván. AZ UNIREA CIGARETTÁK nikotinmentesítve vannak, szo- poka nélkülük, alájuk nagy és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK megőrzik illatukat és egyesítik magukban a legfino- mabb cigaretták ízét és aro- máját, amellyel, hogy NIKOTINMENTESK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTÁT!!

Berlinben letartóztattak egy osztrák író, Bécsből jelentik: A „Stunde” bécsi lap írja, hogy Berlinben letartóztatták Hans Sassmann ismert bécsi író, akinek színdarabjait a bécsi Burgtheaterben ad- ják elő, Sassmann már hosszabb ideje tartózkodott Berlinben. Hír szerint azért tartóztatták le, mert a berlini rendőrség elfogta az írónak egyik barátjához inté- zett levelét.

Az Állami Oszlályorsjáték ötödik osztályának húzási eredményei, 1934. szeptember 17-én, 11-ik húzási napon, 300 ezer lejt nyert: 6779, 150 ezer lejt: 6111, 35.821, 100 ezer lejt: 50.176, 66.099, 60 ezer lejt: 66.558, 40 ezer lejt: 1162, 1428, 17.015, 25.618, 66.921, 20 ezer lejt: 20.703, 22.309, 22.687, 26.167, 44.533, 49.080, 69.957, 75.389, 75.740, és még 1680 nyeremény Lei 15.000 és 5.500 kö- zött.

Francia szótár propaganda-kiadás. Az Ujváry-féle Magyar-francia és Francia- magyar kéziszótár Velledits nyelv-tanár átdolgozásában propaganda-kiadásban je- lent meg, Elegáns, könnyen kezelhető alak- ban, egyetlen 600 oldalas kötetben tartal- mazza a teljes francia-magyar és magyar- francia anyagot, amely a közhasználatu szavak és teljes irodalmi szókincsen kívül magában foglalja az ipar, kereskedelem, a technika, sőt a politika és a sport sza- vait és teljes sikerrel oldja meg a szavak pontos, rendszeres és tömör értelmezését. Csinos, zöldszíni, egyszírvászonkötésben, rendkívül finom, famentes papíron, jó, szeműek és rövidlátók számára egyaránt kitűnő, olvasható szedéssel, mindkét rész egy kötetben 150 lej minden könyvkeres- kedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepage-nál Cluj-Kolozsvár. Kérje a szó- tárok és nyelvkönyvek jegyzékét.

Lóversenyt rendez novemberben az „Ardeal” erdélyi lóversenytársaság. Az erdélyi Ardeal lóversenytársaság novem- ber 3, 4 és 5-én lóversenyt rendez. A ver- seny fővédnöke Öfelsége II. Károly ki- rály, míg a többi tiszteltbeli védnökök között szerepel a miniszteri kar és a ko- lozsvári román társadalom számos előkelő tagja. A versenyre való benevezést októ- ber huszonekötőig bezárólag kell beküld- ni Rădulescu alezredeshez a hatodik had- test parancsnoksághoz.

ISKOLAKÖNYV, író, rajzszet LEPAGE-nál. Jó, olcsó

Földi Mihály: A csábító. A magyar irodalom élő jelesei közül kimagaslik Földi Mihály izmos tehetségi alakja. Műveiben nemcsak az érdekes és izgal- mas mesészöveg, plasztikus jellembrá- zolás, hanem a gondolatok mélysége és az egész koncepció világnézeti magaslata dominál. Ragyogó szerelmi regény „A csábító” és mégis súlyos a benne lüktető kvalitásoktól. A regény új propaganda kiadása vászonkötésben a korábbi 320 lej helyett, most 80 lejért kapható, az Új Ke- let könyvsztyályában, az összeg és por- tóköltség előzetes beküldése mellett vagy utánvétel.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

UJ KELET *Legújabb hírek*

Oroszország meghívása a Népszövetségbe elvesztette minden megtisztelő jellegét — írja a Matin

A londoni sajtó szerint Genfben a leszerelés kérdésében ki akarják játszani Hendersont. A jugoszláv-német közeledés kimélyülésétől tartanak diplomáciai körökben

Párizs, szeptember 17. A szovjetnek a Népszövetségbe történt felvételét érdekesen kommentálják a francia lapok. Általában megállapítják, hogy a szovjet felvétele nem sikerült úgy, mint ahogy azt a francia diplomácia kitervezte és előkészítette. Mindenesetre jó, hogy a felvétel még sem hiúsult meg teljesen, mert ez a Népszövetségnek alapjában való megrendülését jelentette volna.

A Petit Parisien lelkes szavakkal emlékezik meg a szombati népszövetségi tanácsülés végleges elhatározásáról, a szovjet meghívása ügyében és rámutat arra, hogy most, amikor a béke megszervezése igazán sürgős feladattá vált, kiemelkedő jelentősége van annak, hogy egy nagy nemzet részét kér a nemzetközi együttműködésből.

A lap szerint a francia diplomáciának már régen minden erőfeszítést meg kellett tennie, hogy a szovjet felvétessék a Népszövetségbe. A Matin annak a véleményének ad kifejezést, hogy

Genfben alaposan megkeserítették Oroszországnak a felvételt és az így el is vesztette minden megtisztelő jellegét.

A szovjet éppen ezért nem fogja Genfben betölteni azt a szerepkört, amelyre készült.

Moszkvában meg vannak elégedve

Genfi jeletnéss szerint, moszkvai kormányköröknek nem ez a véleményük a dolgról. Moszkvában ugyanis általános melegeggedéssel fogadták a szovjet meghívását és az állandó tanácsotagság felajánlását. Hír szerint a szovjet felvétele után rögtön indítvánnyal fog előállni, melynek célja a népszövetségi alapokmány és a Kellog egyezmény összeegyeztetése. Litvinov egyébként levelet intézett Barthouhoz, melyben köszönetet mond faragózásaiért.

Hendersont kijátsszák a leszerelési tanácskozásokból

London, szeptember 17. A News Chronicle szerint, Genfben erősödik az a tendencia, hogy a leszerelés ügyét félre kell tenni. Barthou Rómában arra fog törekedni, hogy megegyezést létesítsen Mussolinivel a német újrafegyverkezés megállítására vonatkozó erélyes ellenintézkedések ügyében. A francia külügyminiszter Párizsból visszatérve tárgyalni fog Hendersonnal, akinek tudni akarja adni, hogy

céljának lenne november előtt a leszerelési konferencia elnökségét összehívni

Ugy látszik, a franciák szabadulni szeretnének Hendersontól, aki nem tud elégséges leszerelési egyezményt a fegyverkezések lényeges csökkentése nélkül. Valószínűleg azt a formulát igyekeznek elfogadtatni, hogy a leszerelési konferenciában hosszas szünet álljon be és ez alatt a Népszövetség szervei foglalkozzanak a leszereléssel. Mivel a tanácsnak Henderson nem tagja, neki a szünetben a tanácskozások irányításában nem lehet szerepe.

Az olasz-francia tárgyalások

Az Echo de Paris megállapítja, hogy a multban az olasz-francia kapcsolatok nem voltak kielégítőek és a dolgok még rosszabb irányba is mehettek volna, ha a Triest felé irányuló pángermán mozgalom közebe nem jön. Jugoszlávia és Magyarország nem juthatnak megegyezésre, mert Németország reváns gondolata szorosan függ össze Magyarországgal, mert a magyarok kiengesztelhetetlen ellenségei a jugoszlávoknak. A lap hozzáteszi:

„Míg Olaszország fenntartja kapcsolatait Magyarországgal, nem látunk kielégítő megoldást. Mielőtt Rómába utazna,

Barthou szeptember 19-én találkozni fog Párizsban Jugoszlávia királyával. Találhatnak-e egy Róma számára elfogadható modus vivendit? Teljes szívünkkel kívánjuk Barthou utja, mint egy deux ex machina merész látogatásának tünni.”

Barthou utja
Ugyancsak az Echo de Paris adja hírül, hogy Suvich és de Chambrun gróf római tanácskozásai előkészítik Barthou utját. Olaszország a jelek szerint nem enged a helyzet a lap szerint nem könnyű, mert

leszerelési álláspontjából. A lap beavott helyről egyébként cáfolja a német-jugoszláv közeledés híreit. Genfből viszont az a jelentés érkezik, hogy Jugoszlávia nem fog olyan egyezményhez csatlakozni, mely azt a kötelezettséget róná rá, hogy szükség esetén fegyverrel is védelmére kelljen az osztrák függetlenségnek és Ausztria területi integritásának.

Bécsi politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy Schuschnigg kancellár november végén Párizsba utazik.

Álarcos banditák agyonlőttek és kiraboltak egy beszarábiai milliomos gyárost

Bucuresti-Bukarest, szeptember 17. Atatecki községben (Soroca megye) tegnap este 9 órakor öt álarcos, fegyveres bandita behatolt Avram Snirman multimilliomos olajgyáros házába. A szolgálok elszaladtak a faluba és a banditák akadálytalanul törtek be a hálószoba ajtaját. Rávetették magukat Snirmanra és kérték a pénzes-

kassa kulcsait, de a gyáros visszautasította őket, mire a banditák úgy, őt, mint feleségét és fiát, aki a szomszédos szoba ablakán akart kimenekülni, lelőtték. A banditák azután számos értéktárgyat magukkal vevé, eltávoztak. A visszatért szolgálok már csak gazdáik holttesteit találták a lakásban. A csendőrség bevezette a nyomozást.

Háboruspárti főparancsnokot kapott a japán hadsereg

Japán ajánlat a tengerészeti egyezmény reformjára

LONDON, szeptember 17. A japán hadsereg új főparancsnoka, Arakhi tábornok volt hadügyminiszter lett. A kinevezést a japán háboruspárt tovább előretörésének tekintik. Japán most már teljes erővel bele fogja vetni magát a háborús készülődésbe s nem fogja hagyni Mandzsurját, hogy új tárgyalást kezdjen az oroszokkal a vasútvonal megvétele tárgyában.

Tokióból jelentik: Jamanete admirá-

lis, japán tengerészeti főmegbízott utban van London felé, hogy átadja kormányának a flottaparítás ügyében elkészített új javaslatát. Ugy hírlik, hogy Japán ajánlja többek között a nehéz tengeri támadó fegyverek eltörését és az ösztönözés meghatározását azon az alapon, hogy japán elnyerje a két vezető tengeri hatalommal a paritást.

Folytatja a temesvári hadbíróóság a kommunista monstre per tárgyalását

55 vádlott és 150 tanu szerepel a monstre perben

TIMISOARA-TEMESVÁR, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) A temesvári hadbíróóság ma délelőtt tíz órakor fogott hozzá a nyár elején megkezdett, majd félbeszakított kommunista monstre per letárgyalásához. A per 55 vádlottját a katonai fogházból három autóbusszal szállította a tárgyalóterembe.

A tárgyalást Apostolescu ezredes hadbíróóság elnök vezeti, a vádat Bunda őrnagy királyi vádbiztos képviseli, míg a védelmet több katonatiszt, továbbá Nitescu Stelian bukaresti és számos temesvári ügyvéd látja el.

A tárgyalás megnyitása után Bunda ügyész felolvasta a vádiratot és bejelentette, hogy Szécsi Ferenc és Rácz Margit vádlottakat még mindig nem

sikerült előkeríteni, indítványozza azonban a tárgyalás megtartását, kérve, hogy a hiányzó vádlottakra távollétükben hozzanak ítéletet.

Az elnök ezután felvette a vádlottak személyi adatait, majd felolvasta a tanúnévsort. A tanuk közül számosan hiányoznak, miértis az elnök a vádlottakat ezer-ezer, a védelem tanuit pedig 300-300 lejus büntetésre ítélte.

Ezután a Ceneusescu jegyző felolvasta a terjedelmes „ordonanta definitivat”, melyben pontosan fel vannak sorolva az egyes vádlottak elleni vádpontok. A per 55 vádlottján kívül a tárgyaláson 150 tanu szerepel.

A vádlottak és a tanuk kihallgatása ma délután kezdődik meg és valószínűleg a hét végéig fog eltartani.

Advocat dr. Paul Feiger
Galac, Str. Braillei No. 51.

Amerikában újabb összeközléstől tartanak munkások és karhatalom között

Newyork, szeptember 17. Dacára annak, hogy a sztrájkterületen a jelen pillanatban nyugalom van, félt, hogy zavargások fognak történni különösen Alabamában ahol számos munkaadó fél akarja venni a munkát, erős védőrségeket szervezve. Georgiában a családok száza nagy nyomorban vannak.

Bidderfordban 1500 munkás hagyta abba a munkát. Azt hiszik, hogy újabb 9000 munkás lép sztrájkba. Több mint ötezer szövő pari munkás kedden vagy szerdán csatlakozik a sztrájkhoz. A szindikátusok elhatározták, hogy az összes penszóniái munkások sztrájkba lépnek.

Elkészült a belföldi kölcsön végleges terve

Bucuresti-Bukarest, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) Slávescu pénzügyminiszter genfi elutazása előtt megbeszélést folytatott a Banca Nationala kormányzóságával a belföldi kölcsön aláírási felhívásának végleges szövegére vonatkozólag.

A Jegybank kormányzósága a pénzügyminiszterrel folytatott megbeszélés után elkészítette az aláírási felhívás szövegét. A felhívást Slávescu visszatérése után valószínűleg 20-25-ke között hozza a kormány nyilvánosságra.

A kölcsönaláírási felhívás Slávescu pénzügyminiszter határozott kijelentése szerint fenn tartja a kölcsönkötvények aranyaradékkát.

A pénzügyminiszter a kölcsönaláírási felhívás közzététele után propaganda-körutat fog tartani az országban a kölcsön sikere érdekében. A kölcsön jegyzése, mint már jelentettük, október 15-én kezdődik meg.

Revolveres vallásháboru egy északirországi városban

London, szeptember 17. Az északirországi Belfastban vallási zavargások törtétek ki. A szabadállammal rokonszenvező katolikusok megtámadták a protestánsokat s ebből általános nagy uccai verekezés támadt, amely mind jobban elfajult, úgy hogy a szembenálló felek revolverekkel lövöldöztek egymásra s töröket használtak a közelharcban. Több mint ötven sebesültet kellett kórházba szállítani. A zavargások a késő éjszakai órákig tartottak s csak az egész északirországi területéről összehívott rendőri karhatalom többszöri sortűzei tudtak ennek véget vetni. Négy-száz személyt letartóztattak a verekezésben való részvétel miatt.

HA IZZAD
a keze, lába, hónalja
SUDEOL

kenőcsöt használjon.
Kapható gyógyszerárban és drogériában.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18.
Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77. Elő

Havo
évre
földre
félév
detése
KELE
dóság
Cikk
rás

Németországi sz

A berlini Zentrals
Wirtschaftliche közli
kat:

Törvényes intézked
2000 egyetemj végzet
vatalnok veszlette el a
nem folytathat, jogya
rekesztettek ki a beteg
1000 orvos veszlette e
náj visejt fix állását,
iskolaj tanár közül, a
vesztették, 75 százalék
egyetemj tanár és e
l-én elvesztette fizetés
és újságíró közül egye
kenyere.

Ugyanez a helyzet a
is. Közél 2000 zsidó e
dező és karmester ves
vagy szerződését...

Ezek a németország
puri számai.
Számok, amikhez iga
mentár...

Zsidó náci

Olvasunk egy gleic
keresztes német lapb
zásu hírt. Ezuttal n
a zsidó ellen újabb r
tetjük életbe, ezuttal
tanujna.

Íme a hír:

„Kölnben a nyugati
frontrárcosok gyűlést
dr. Löwenstein tartal
formulázta a fronhard
tejesül. Kéri a kormány
zsidók részvételét az
gyűlés szónoka tiltkozo
kizárják a katonai szol
kezőket jelentette ki:

„Mint katonák meg
mességet és a felsőbb
lojalitást. A mi újjaé
hogy az állam ukarav
távojl állj tölünk, hogy
előbbi német viszonyo
Ez azonban még nér
dánkuk és a csuszom
teteje.

Van még egy zsidó
országban, az Uj Kele
élvezheték a National
nyilatkozásait. Ezek az
tási komédiaja ideje
közé, amelyben ezeket

„Mi a magunk rész
1933-as nemzeti felkel
tuk egyetlen eszköze
seperjük mindazt a sz
mult 14 év urajma o
nak”.

Ha meggondoljuk, h
kereszt, amely most u
a zsidók anyagi és er
kívül semmit sem tu
programjából, ha lát
még ma is jelszöve
sát: „Németország s
zsidó!”, ha rágondol
kormány propaganda
nyilvánosság elő
szajhát különbnek tar
nát, ha tudjuk, hogy
még ma is ilyen témá
gyermekeknek: „Mi k
és álltók között?”
bennünket, amikor olv
urak, akik csatlakozn
hez, zsidónak is vallj

Németország jobbj
leken, földalatti szerv
nak a mlj rendszer e
zsidók nyílt gyűlésen
aki írásban és szóban
zsidót. A fronkatoná
csiny blutyus zsidót, m
cepcióju tudóst, min
mint a zsidó munkás
megeszkölik a cszma
hogy beléjük rugjon.

Mert hogy ez lesz
telen.